

Täysistunto

Keskiviikko 18.10.2017 klo 14.00—16.45

Täysistunto alkoi klo 14.00. Täysistunto päättyi klo 16.45.

Puhetta johti toinen varapuhemies Arto Satonen (14.00—16.45).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteistöverolain 14 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 96/2017 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 8/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. Tämän asian yhteydessä sallitaan keskustelu myös päiväjärjestyksen 3. asiasta.

Keskustelu

14.01 **Timo Kalli kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tosiaan käsittelyn pohjana ovat asiat, joista jo eilisessä täysistunnossa käytiin verryttelykeskustelua... [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Pyydän salia keskittymään kuuntelemaan puhujaa.

...ja tänään käsittelyn pohjana ovat tosiaan valiokunnan mietintöluonnokset.

Ensinnä, kiinteistöveron 14 §:n muuttaminen tarkoittaa sitä, että tuulivoimapuistot ulotetaan kiinteistöveron piiriin. Tämä mietintö sai valiokunnassa laajaa yksimielisyyttä. Tähän liittyy kuitenkin yksi eriävä, ja mietinnössä on liitetty myös päätösehdotukseen kaksi lausumaehdotusta, jotka kuuluvat seuraavasti:

"Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa ja selvittää, miten kiinteistöveron korotus vaikuttaa uusiin tuulivoimainvestointeihin ja hankkeiden kustannustasoon sekä ryhtyy tarvittaessa energia- ja ilmastopoliittisen ohjelman edellyttämiin, uusiutuvan energian riittävän tuotannon turvaaviin toimiin."

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Toinen: "Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee viivytyksettä mallin, jolla uusiutuvan energian investointeja edistetään, jottei epävarmuus estä investointeja. Vaikka mallin on oltava teknologianeutraali, sen on huomioitava myös ennen pitkää markkinaehtoisesti tuotettavan tuulivoiman kannattavuuden edellytykset ja varmistettava, että ilmastonmuutoksen torjunnan kannalta riittävät investoinnit uusiutuvaan energiaan toteutetaan."

Arvoisa puhemies! Tähän asiaan liittyy monenlaisia asioita. Toiset epäilevät, että tällä esityksellä syntyy epävarmuutta, ja toiset taas ovat sitä mieltä, että tällä rohkaistaan kuntia kaavoittamaan ja tekemään senkaltaisia toimia, joilla uusiutuvan energian ja erityisesti tuulivoiman hyväksyttävyyttä voidaan laajentaa. Siksi valiokunta puoltaa tätä hallituksen ehdotusta noilla lausumilla, jotka luin.

Sitten toiseen asiaan, joka on hallituksen esitys 133. Tässä valiokunnan mietinnössä ensinnä perustellaan hallituksen esitystä, jolla hallitus esittää kiinteistöveron alarajojen prosenttien nostamista. Sivulla 2 ja sivulla 3 on sitten valiokunnan omat perustelut, jotka lähtevät siitä, että näitä alarajan korotuksia ei tehdä. Kuitenkin ylärajan korotukset hallituksen esittämässä muodossa pysyisivät voimassa, millä annetaan kunnille mahdollisuus: jos kunta on ajautunut sen kaltaiseen tilanteeseen, että se pakottavin toimin tarvitsee lisätuloja, niin tämäkin mahdollisuus on sitten olemassa.

Eilen, kun tätä keskustelua käytiin, todettiin se historia, miten tämä muutos on syntynyt, eli normaalien pelisääntöjen mukaan hallituksen valiokuntaryhmät yhdessä hallituksen johdon kanssa keskusteltuaan tulivat siihen tulokseen, että ei ole syytä tässä yhteydessä alarajoihin puuttua, koska on menossa kiinteistöveron arvostamisen uudistus, jonka on tarkoitus tulla voimaan 2020, jolloin eri osissa eri alueilla tullaan tekemään arvioinnin osalta merkittävää muutosta, jossa verotusarvot ja käypä arvo tulevaisuudessa otetaan huomioon niin, että ne enemmän vastaavat sitä todellista tilannetta. Koko sillä alueella, jossa kauppoja on tehty, tulee sitten tämä hinnanmuodostus. Se oli tietenkin yksi perustelu, miksi tässä yhteydessä ei ollut syytä alarajoja nostaa.

Toinen perustelu oli se, että kiinteistöveron tuotto johtuen kiinteistömäärän lisääntymisestä ja aiemmin tehdyistä korotuksen muutoksista on ollut voimakkaampaa kuin mitä tuottoarvio on edellyttänyt, ja sen tähden vuoden 18 osalta tuottoarvo on täytynyt ja vuoden 19 osalta vaje on noin 10 miljoonaa euroa. Tämän vajeen osalta vuoden päästä olemme viisaampia. Jos vaje edelleen on olemassa, niin tietenkin on luonnollista, että tähän asiaan palataan.

Tähän mietintöön liittyy vastalause, joka tarkoittaa hylkyehdotusta. Varmaan vastalauseen allekirjoittajat tulevat sen sitten esittelemään.

Toivon, että nämä molemmat esitykset voidaan käsitellä aikataulun mukaisesti niin, että kunnilla on olemassa 15. päivään marraskuuta mennessä se tieto, jotta he pystyvät päättämään näistä veroperusteista. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Otamme vielä edustajien Viitanen ja Uotila puheenvuorot ja sen jälkeen menemme debattiin.

14.07 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Olin valmistautunut tässä pykälässä keskustelemaan tästä tuulivoimaesityksestä, mutta koska näemmä nämä otetaan samaan tämän seuraavan kanssa, niin jätänpä tämän tuulivoiman hieman vähemmälle ja totean sen osalta vain, että olemme siihen SDP:nä sitoutuneet siksi, koska koimme voivamme vaikuttaa tähän valiokunnan mietintöön merkittävällä tavalla. Nämä kaksi pontta, jotka tässä esitetään

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

ja toivottavasti hyväksytään nyt yksimielisesti, varmistavat nimenomaan sen, että hallituksen on ryhdyttävä valmistelemaan mallia, joka kaiken kaikkiaan turvaa uusiutuvien energianlähteiden, mukaan lukien tuulivoima, tulevaisuuden. Nämä tulivat meidän esitykseltämme ja perustuvat teksteihimme siellä valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Puhemies! Sitten mennään tähän toiseen aiheeseen, mistä eilen jo keskustelimme pitkään tässä salissa. On hyvä, että hallituspuolueet siellä valiokunnassa luopuivat nyt tästä kiinteistöveron pakkonostosta, joka myös SDP:n mielestä oli täysin hölmö esitys. Pidimme sitä epärealistisena, pidimme sitä epäoikeudenmukaisena ja kiinnitimme huomiota asumiskustannusten nousuun tämän myötä ja erityisesti tämän veron tällaiseen alueellisesti epätasaiseen jakautumiseen kaiken kaikkiaan. Tämä olisi ollut jo kolmas kerta hallitukselta, kun se pakkonostaa kiinteistöveroa. Kun muussa veropolitiikassa on varaa laskea miljoonaperintöjen verotusta ja huoventaa suurten metsäomistusten verotusta, kappas vain, samaan aikaan sitten pienen ihmisen asumiskustannuksia oltaisiin lisätty. Onneksi tässä hallitus tuli järkiinsä, ja väitän edelleen, että kyllä puhuttu sana on väkevä. Uskon ja toivon, että sillä on ollut merkitystä, että oppositio on myös omalta osaltaan kantanut kortensa kekoon, aktiivisesti osallistunut keskusteluun ja vedonnut hallitukseen, että se peruisi tämän esityksensä. Eli tässä mennään. Varmasti jatkamme keskustelua tästä näkökulmasta.

Puhemies! Menen nyt tähän SDP:n jatkoesitykseen:

Meistä oli hyvä, että tämä epäoikeudenmukainen, epärealistinen kiinteistöveron pakkonosto peruttiin. Hyvä. Mutta koska se alaraja nyt sitten poistui, [Välihuutoja] niin hämmennys oli meillä aika suuri, kun ihmettelimme, että no miksi ihmeessä hallitus sitten kuitenkin jättää tämän ylärajan korotuksen voimaan. Kaikkein yksinkertaisinta [Hälinää — Puhemies koputtaa] olisi ollut hylätä koko esitys, arvoisa puhemies. Sanotte mitä vain, näin se olisi kuitenkin ollut, koska valiokunnassa kuullun asiantuntijajoukon mukaan tällä hetkelläkin suuri joukko, lähes kaikki kunnat, soveltaa mieluummin sitä taulukon alapäätä kuin sitä yläpäätä, joten tarvittaessa sitä liikkumavaraa ylöspäin kunnissa kyllä on nytenkin, ihan tarpeeksi. Tämä ylärajan nosto, minkä hallituspuolueet jättivät voimaan, ei käytännössä auta oikeastaan yhtäkään kuntaa millään uudella tavalla, ja ihmettelimme kyllä sitä, onko tämä yläraja nyt sitten jätetty tänne vain lainsäätämisen ilosta vai mikä on syynä. Muutenhan toisella kädellä hallitus yrittää puhua turhan säätelyn purkamisesta, normien purkamisesta, ja luulisi, että näiden puheiden aikana ei kannattaisi haaskata lainsäädännöllistä aikaa siihen, että teemme uusia säädöksiä vain lainsäätämisen ilosta. Tämä on turha, ja tässä ei ole mitään hyötyä tällä ylärajan korotuksella, ja siksi me esitämme edelleen koko paketin hylkyä, yksinkertaisinta ratkaisua. Samoin tulemme sitten myöhemmin ensi tiistaina kakkoskäsittelyssä hylyn lisäksi äänestämään tietynlaista pontta, jolla veloitetaan asumiskustannusten ja muiden oikeudenmukaisuustekijöiden seurantaan.

Eli tässä on meidän näkemyksemme tästä hallituksen hassusta ajatuksesta jättää nyt tämä ylärajan korotus voimaan. Ei kai se nyt niin voi olla, arvoisa kokoomus, että täytyy väen vängällä nyt jotenkin päästä siellä kiinteistöveron puolella veroja korottamaan. Sinänsä tämä on hyvä edistys, koska meidän kävimme varsin värikkään keskustelun jo silloin lähetekeskustelussa ja silloin kyllä sieltä perusteltiin kovasti hallituspuolueiden toimesta, miksi on suorastaan välttämätöntä nostaa kiinteistöveroa, ja sitä kovasti puolusteltiin. Mutta sinänsä arvostan sitä, että nyt on toinen ääni kellossa tässä suhteessa ja ollaan tultu siitä takapakkia, ja siksi tämä alarajan peruutus on mielestäni erittäin hyvä ja iso edistysaskel tähän aiempaan, viikon takaiseen keskusteluun.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Puhemies! Uskoisin, että debatissa palaamme vielä tähän, mutta me olemme selvittäneet myöskin sen, että mitään erityisiä uusia arvioita verotuotoista ei ole tullut tämän hallituksen antaman esityksen jälkeen, joten lienee kysymys nyt lähinnä siitä, että poliittisesti nähtiin, että tämä on huono esitys, ja sitähän se on. Hyvä, että alarajan nosto sentään peruttiin. [Sari Sarkomaa: Mutta sitäköän ei SDP voinut kannattaa!]

14.12 Kari Uotila vas: Arvoisa herra puhemies! Kun nämä kaksi asiaa nyt keskustellaan yhdessä, niin tulee varmaan paineita tuohon 5 minuuttiin. Katsotaan, yritän tiivistää kuitenkin.

Vasemmistoliitto on nyt valtiovarainvaliokunnassa ollut ainoa puolue, joka ei kannata tuulivoiman veron kiristämistä kiinteistöverotuksen kautta. Esitys on huonosti valmisteltu, ja se on monessa mielessä ongelmallinen myös ajankohtansa kannalta. Tuulivoiman nykyinen tuotantotuki loppuu ensi kuun vaihteessa, eikä uudesta uusiutuvan energian tukimallista ole ainakaan meillä oppositiossa vielä tarkkaa tietoa. Selvää on, että kuitenkin tuulivoiman osalta se poikkeaa oleellisesti nykyisestä. [Ari Jalonen: Niin pitääkin!] Siten esityksen kannattavuusarvio, joka on ollut suppea, soveltuu huonosti tulevaisuuden arviointiin. On myös epä johdonmukaista, että kun hallitus samalla valmistelee uutta tukimallia, jonka on määrä laskea uusiutuvan energian tuotantokustannuksia, se haluaa viedä läpi tämän muutoksen, joka korottaa uusiutuvan energian tuotantokustannuksia.

Vasemmistoliiton mielestä tällaisen päätöksen tekemisen olisi pitänyt odottaa niin kauan, kunnes meillä on oleellinen tieto sekä uudesta tukijärjestelmästä että myöskin kiinteistöverojärjestelmän suuresta uudistamisesta, kuten myöskin elinkeinotukien läpikäymisestä, jota parlamentaarisessa ryhmässä parastaikaa tehdään. On tietenkin ymmärrettävää, että kunnat haluavat, jos heille tarjoutuu mahdollisuuksia, hankkia lisätuloja myös tätä kautta, kun kuntien tilannetta on muuten heikennetty, mutta tämä ei kyllä ole perusteltua. Kyllä meillä on halutessamme mahdollista kuntien taloustilannetta muullakin tavalla parantaa kuin tuulivoimaa lisäverottamalla.

Tässä on myöskin perusteltu tätä, että tämä lisäisi kuntien kaavoitushaluja. Kristiinankaupunki, joka on esimerkillinen uusiutuvan energian käytössä, myös tuulivoiman rakentamisessa, on todennut lausunnossaan, vaikka sinällään kannattaa tietenkin tätä verotuksen kiristämistä, että tämä ei ole kaavoituksen este ja heillä tontteja tuulienergian lisärakentamiseenkin on riittävästi.

Toinen vaikea tilanne: Verotuksen pitäisi yleensäkin olla ennakoitavaa, suunnitelmallista. Ei ole pitkä aika siitä, kun tuulienergian kiinteistöverotus kaksinkertaistettiin. Nyt nopeasti tämän kaksinkertaistamisen jälkeen se kolminkertaistetaan, kun puhutaan elinkaarikaikaisesta verotuksesta, ja kyllä tämä kyseenalaisen signaalin tässä tilanteessa antaa, kun pitäisi kaikki painopiste pistää uusiutuvan energian suosimiseen. Puhutaan kolmesta, neljästä tai viidestä miljoonasta, niin se on joka tapauksessa tuulivoiman lisärokkotamista. Tuemme kakkoskäsittelyssä esittämään tämän ehdotuksen hylkäämistä.

Mitä tulee toiseen kiinteistöveroehdotukseen, niin, arvoisa puhemies, hallituspuolueet reagoivat tämän esityksen heikkouksiin ja opposition kritiikkiin aivan viime hetkellä. Eilen vielä vaati verojaoston kokouksen keskeyttämistä se, että hallituspuolueiden edustajat pitivät palaveria ja pätkäilivät näiden alarajojen tilannetta. [Pia Viitanen: Voiko olla näin?] Loppu hyvä — vasemmiston valmisteltua vastalauseetta tähän kiinteistöverolakehdotukseen ei tarvita. Sinällään kiinteistövero ei ole huonoimmasta päästä, jos sitä verrataan työn verotukseen, johonkin muuhun välilliseen verotukseen ja niin edelleen, mutta nyt tämä on

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

mennyt täysin överiksi, ja tämä alarajojen pakkonostaminen olisi johtanut todella kohtuutomiin seurauksiin. Ja täytyy muistaa, että myös kiinteistöverotuksen osalta, niin kuin äsken totesin, on valmistelussa kiinteistöarvojen määrittelyn uudistaminen, laaja uudistus, jossa joka tapauksessa kiinteistöverotuksen perusteet menevät uusiksi.

Sen sijaan ylärajojen korottaminen — alarajojen pakkokorottaminenhan vie kunnilta itsemääräämismahdollisuutta ja liikkumavaraa ja heikentää itsehallintoa — ei vasemmiston mielestä ole mitään. Päinvastoin se on kuntien liikkumavaraa ja harkintavaltaa lisäävää, että siellä ylärajoissa on riittävästi tilaa, jos kunta omista lähtökohdistaan haluaa kiinteistöverotuksenkin keinoja käyttää välttämättömien palvelujen turvaamiseen. Se ei ole kuntien liikkumavaran kaventamista, se on väljentämistä. Ja sen vuoksi tässä, kun hallitus perääntyi kritiikin ja opposition edessä ja poisti alarajojen pakkokorotuksen, vasemmisto on mietinnön kannalla.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Nyt on mahdollisuus pyytää vastauspuheenvuoroja V-painiketta painaen, ja ne aloittaa edustaja Ala-Nissilä.

14.18 Olavi Ala-Nissilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tätä esitystä verojaostossa ja valtiovarainvaliokunnassa on valmisteltu ihan normaalilla tavalla ja on reagoitu tähän sinällään talouden nousun tietämään verojen kasvuun myöskin kiinteistöveropuolella. Nythän kokonaisveroaste Suomessa laskee. Se on suuri muutos, ja lähtökohteisesti työn verotus on se vero, mitä meidän pitää alentaa, mutta kiinteistöverossakin on ongelmia. Niin kuin tiedämme pienituloisten osalta, myöskin se on jopa investointien este huonosti kannattavilla aloilla, kuten maataloudessa.

Arvoisa puhemies! En ole näin turhaa vastalauseita nähnyt, mitä sosiaalidemokraatit täällä esittävät. Se kertoo paljon sosiaalidemokraattisen puolueen oppositiopolitiikasta. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Näyttää toimivan!] Tämä edustaja Viitasen puhe kertoo myöskin sosiaalidemokraattisen puolueen oppositiopolitiikasta: paljon melua mutta linja puuttuu.

14.19 Eero Suutari kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiinnittäisin huomion tähän kiinteistöveron teknologianeutraalisuuteen. On kaikista parasta, että energiamuotoja ei jaotella sillä tavalla, miten ne sen energian tuottavat, ja nyt tässä tapauksessa yksittäisten tuulimyllyjen kiinteistöverotuksesta muututtiin tuulivoimapuistojen verotukseen, ja se tuo energiamuotoja lähemmäksi toisiaan niitten kiinteistöverotuksessa. On siten tietysti toinen asia se, miten me tuemme uusiutuvan energian tulevaisuutta ja muotoja, ja siihen on omat veromuotonsa myös, kuten näissä ponsissa esitetään, ja kaikki siellä myös verojaostossa ja valiokunnassa ovat yhtyneet.

14.20 Toimi Kankaanniemi ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Perussuomalaisen vastalause tähän toiseen asiaan liittyen, muun muassa asumiseen kohdistuvan kiinteistöveron korottamiseen, oli valmiina, ja meidän lähtökohtamme ja tavoitteemme oli juuri sellainen kuin mikä tuli valiokunnan mietinnöksi, eli siihen nähden olemme hyvin tyytyväisiä. 100 miljoonaa on hallitusohjelman mukaisesti jo saavutettu kiinteistöverolla. Ihmettelenkin, että hallitus esitti tässä tilanteessa tällaista asumiskustannusten nostoa, joka olisi iskenyt myös kaikkein heikko-osaisimpiin. Se kertoo hallituksen aika vastuuttomasta linjasta tässä suhteessa, eli todella hyvä, että näin nyt ei tapahtunut. Kiinteistöveron ylära-

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

jan nosto ei ole sinänsä ongelma, koska kunnilla on tänäkin päivänä mahdollisuus ja on perusteltua itsehallintonsa nojalla nostaa vaikka siihen nykyiseen ylärajaan ja ylemmäksi tämän jälkeen, [Puhemies koputtaa] mutta ei ole mikään pakko nostaa.

14.21 Maria Tolppanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä, kuulkaa, nyt se on niin, että kun ylärajaa nostetaan, niin se antaa kunnille mahdollisuuden entistä korkeampaan verotukseen. Kun ylärajaa viedään ylöspäin, se tarkoittaa sitä, että tulee valitettavasti vielä sekin kylmä hallitus, joka vetää senkin veron, painostaa kuntia nostamaan sen niin ylös. Me olemme menossa nytten kohti maakuntauudistusta, ja maakunnat tulevat tarvitsemaan varoja, kunnat tulevat tarvitsemaan varoja. Mistä niitä rahoja otetaan?

Sen sijaan ihmettelen suunnattomasti — menen pikkusen toiseen asiaan tässä, vaikka se onkin sama — kun me nyt olemme tekemässä kokonaisuudistusta kiinteistöveron osalta, herrojen kiireitä tässä maassa. Tätä uudistusta on tehty jo useamman vuoden ja nyt tarvitaan vielä kaksi vuotta aikaa, ennen kuin saadaan mitään päätöksiä, ennen kuin saadaan edes esitykset tai saadaan tutkittua asia. Kunnes se sitten etenee tähän saliin, että saadaan vietyä lainsäädäntö loppuun, niin siihen menee kolme neljä vuotta. Siihen saakka mummot ja papat maksavat kiinteistöistä, jotka ovat arvonsa menettäneet, yliveroa koko ajan, mikä heikentää heidän elämisensä mahdollisuuksia.

14.22 Ozan Yanar vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiinteistöveroa on yleisesti pidetty hyvänä veromuotona, joka verottaa omaisuutta, joten se on oikeudenmukainen. On monesti tuotu esille, että taloustieteilijöiden mielestä tuloverotuksesta esimerkiksi kiinteistöveron suuntaan siirtyminen luo tehokkuutta ja on kannatettava suunta. Hallituksen muokatussa esityksessä on pelkästään ylärajojen nostaminen, joka on toki ihan ok toimi mutta vaikutukseltaan vähäinen. Hallituksen alkuperäinen esitys olisi sisältänyt nämä alarajat myöskin, ja uusi esitys on vaikutukseltaan tosi pieni. Tässä esityksessä ei ole esitetty arviota verotuotoista tähän uuteen muotoon. Hallitukselle voisi esittää kysymyksen, kun hallitus halusi paikata varhaiskasvatusmaksujen alentamisen tällä alarajojen nostamisella: Miten hallitus aikoo rahoittaa tämän saman asian? [Puhemies koputtaa] Tuleeko uusi leikkaus jostain muualta? Tuulivoima-asiaan voidaan palata kohta.

14.23 Esko Kiviranta kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ymmärrän hyvin, että oppositiota vaivaa tämä hallituksen hyvä päätös luopua näistä [Välihuutoja vasemmalta] kiinteistöveron alarajojen korotuksista. Näissä olosuhteissa on vaikea tehdä oppositio-politiikkaa, kun talous kohentuu koko ajan ja hallitus tekee hyviä päätöksiä.

Mitä sitten tulee tähän kiinteistöveron ylärajan nostoon, niin sehän on kunnille vain mahdollisuus. Eihän kukaan toivo, että mikään kunta olisi niin heikossa hapessa, että se joutuu tätä mahdollisuutta käyttämään.

Nyt on syytä katsoa eteenpäin ja tehdä kiinteistöjen arvostaminen nykyistä oikeudenmukaisemmaksi. Tilannehan on se, että rakennuksia arvostetaan teknisten perusteitten mukaan ja aivan samalla tavalla riippumatta siitä, sijaitseeko rakennus esimerkiksi Ristijärvellä vai Espoossa. Rakennukset pitäisi arvostaa oikeudenmukaisesti niitten markkina-arvon perusteella [Puhemies koputtaa] kaikissa maan kolkissa.

14.24 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täytyy sanoa, että tämän hallituksen jäljiltä ei voi kukaan olla sanomatta, että vain pakki puuttuu.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Kyllä se on ollut tässäkin asiassa tervetullut. Taputtaisin ja hurraa-huutoja huuttaisin, jos se olisi kansanedustajan käytökselle sopivaa, mutta en tee niin tässä kohtaa.

On hyvä, että kiinteistöveroasia meni niin kuin nyt hallitus on sitten linjannut tässä uudessa päätöksessään, oli lopputulos mistä johdosta hyvänsä.

Se, kuinka kiinteistöveroja muutoin... Ja uusiutuvan energian osalta näitä tukimuotoja ei ole tuotu samassa rytmissä kuin tuulivoiman osalta, mikä — henkilökohtaisena mielipiteenäni — houkuttelee kuntia ottamaan tuulivoimaloita alueelleen, joten sinänsä en kritisoi sitä.

Mutta toivottavasti ei happane montaa vuotta, niin kuin edustaja Tolppanen arveli, tämä epäoikeudenmukainen kiinteistöjen arvostus. Siellä on niin monta leskeä pulassa [Puhemies koputtaa] näitten kiinteistöverojen kanssa.

14.25 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On todellakin tervetullutta, että tätä alarajojen pakkonostoa ei toteutettu, ja siinä mielessä kunnille jää sitten tämä väljempi vaihteluväli 0,41:stä sinne prosenttiin saakka. Niin kuin täällä joku totesikin, siellä ihan ylärajalla ei taida missään kunnassa olla tällä hetkellä tuo veroprosentti, 0,75 ehkä on se korkein, mikä on käytössä, ja 0,70:ssäkin taitaa olla vain kymmenkunta, nimenomaan näitten vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentin kohdalla.

Mutta täällä on aivan oikein kiinnitetty huomiota tähän epäkohtaan, mikä erityisesti tuolla haja-asutusalueilla on, eli nämä verotusarvot ja markkina-arvot ovat lähteneet toisistaan täysin eri raiteille, ja siinä mielessä tämä uudistus olisi hyvin tärkeä toteuttaa. Täällä on juuri todettu, että monet pienituloiset lesket ja eläkeläiset joutuvat näitten kiinteistöverojen kanssa ongelmiin, koska näitten rakennusten tekniset arvot ovat ihan samat, olivat ne kasvukeskuksissa tai tuolla periferiassa.

14.26 Outi Mäkelä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hämmästelen kyllä tätä SDP:n linjaa tai oikeastaan linjattomuutta. Te kehutte täällä tätä alarajan noston poistoa, mutta sitten kuitenkin esitätte hylkyä. Ja toisin kuin, edustaja Viitanen, puheessanne sanoitte, alaraja ei kokonaan siis poistunut. Se ehkä oli väärinkäsitys, [Välihuutoja] mutta niin totesitte.

Sitten tähän edustaja Yanarin huoleen siitä, miten tämä kompensoidaan: tässä tämän nostamatta jättämisen syyhän on se, että tuotot tulevat täyteen, ja käytännössä siitä syystä nostoa ei tarvita. Ja tämä varhaiskasvatuspuolen kompensatiohan koostuu paitsi tästä kiinteistöveropuolesta myös yhteisöveron tuotosta, josta tulee 60 miljoonaa, ja sitten kuntien peruspalveluiden valtionosuuden nostosta, josta tulee 25 miljoonaa. Eli näistä kokonaisuuksista tämä summa tulee. Mitään uusia leikkauksia ei siis ole luvassa.

14.28 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minä vähän niin ajattelen, että jos joku on sanonut, että opposition kritiikki on turhaa, niin kyllähän tämä esitys on ollut kaikkein turhin. Koska lopputulos on kuitenkin se, että mikään ei muutu, niin tarvitseeko jälleen tällainen näytelmä tässä näytellä? Hyvä, että kuitenkin päättyi hyvin siinä suhteessa, että tämä alarajan pakkonosto peruttiin.

Mutta kyllä minä vähän hämmästelen, puhemies, sitäkin, kun täällä kerrottiin juuri äsken, että nyt on tullut uusia arvioita verotuotosta: Ei tässä mitään uutta ole siihen, kun hallitus on riittä käynyt ja tämän esityksen antanut. Ennakkotieto sanoo maaliskuulta, että maksuunpantu vero olisi 1 804 miljoonaa, ja sitten vahvistettu tieto 2.10. sanoo, että se on

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

1 794 miljoonaa eli kutakuinkin sama — tämä arvio on tullut jopa vähän alaspäin, ei suinkaan ylöspäin. Kyllä minä nyt vähän hämmästelen, että kun tämä on ollut tiedossa ja mitään uutta ei ole ilmennyt, niin yhtäkkiä hallitus keksii, että hei, nyt on tullut uusia arvioita ja perutaanpa tämä. Olisitte katsoneet arvioita jo silloin ja jättäneet tämän turhan, [Puhemies koputtaa] täysin turhan, esityksen tekemättä.

14.29 Simon Elo si (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitän edustaja Myllykoskea hyvästä puheenvuorosta ja siitä, että jos taputtaa saisi, niin taputtaisitte hallitukselle tässä vaiheessa.

Edustaja Viitaselle totean, että en minä ymmärrä, mikä näytelmä tässä on. Hallitusohjelmassa oli, että korotetaan kiinteistöveroä hallituskauden aikana 100 miljoonalla eurolla, ja nyt kun tätä alarajan nostoa ei tarvitse tehdä, kun tuotto on ollut parempi kuin oli odotettu ensi vuoden kannalta, niin sitä ei tehdä. Asiantuntija-arvio on, ja tutkittuun tietoon perustuen muutetaan päätöstä, jos tarvitaan. Eikö tämä ole sitä, mitä vasemmisto-oppositio monessa muussa kysymyksessä on vaatinut, että pitää asiantuntijoita kuunnella ja tehdä tutkittuun tietoon perustuvaa päätöksentekoa? Sitä nyt tässä toteutetaan. On hienoa, että olette hallituksen kanssa samaa mieltä siitä, että tätä alarajan nostoa tässä vaiheessa ei ole syytä tehdä, ei ole tarvetta tehdä, mutta siinä mielessä ihmettelen tätä hylkäysesitystänne, että jos tässä ei ole nyt tarvetta teidänkään mielestänne suurempaan näytelmään, niin miksi te näytelmän järjestätte. [Pia Viitasen välihuuto]

14.30 Ville Vähämäki ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin, kyllä, edustaja Elo, totean sen, että kyllä tässä on menossa näytelmä. Tässä on sininen ja synkkä näytelmä menossa.

Valiokunnan mietintöluonnokset sinänsä ovat todella hyviä ja ennen kaikkea niihin tehdyt muutosehdotukset.

SDP:n tekemää hylkyesitystä minä en taas käsitä, koska sehän kaventaa itse asiassa kunnallista itsehallintovaltaa. Mutta sitten taas toisaalta totean sen, että SDP teki todella loistavaa työtä tähän tuulivoimamietintöluonnokseen, jossa nämä lausumaehdotukset saatiin sitten tänne sisälle. Tuulivoimaesitys on hyvä. Se lisää hyväksyttävyyttä kunnissa, se tuo tuloja Pohjois-Pohjanmaalle moniin kuntiin: Ii taisi olla eniten voittava kunta, ja Kalajokien muut siellä ovat mukana.

Vielä aivan lopuksi totean sen, että tässä vaiheessa lienee syytä todeta, että pohdimme myöskin ponnien tekemistä siitä, että hallitus huolehtisi, etteivät kaikkein heikompiosaisien ja pienituloisten asumiskustannukset nouse kohtuuttomasti.

14.31 Markku Rossi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllä tässä on meneillään tragikoominen näytelmä, jonka käsikirjoitus tietysti tulee erityisesti tuolta SDP-opposition kautta teemalla "huonot päätökset ovat hallituksen, ja hyvät päätökset ovat opposition". No, näinhän tämä parlamentarismi toimii, ei kai siinä mitään.

Kiinteistövero on maan ja rakennusten arvoon pohjautuva vero, josta lopuksi päättää kunta. On myös ihan kohtuullista, että kiinteistöveroja ei koroteta liian paljon, koska se ilman muuta näkyy ihmisten asumiskustannuksissa — ja varsinkin kun tämä arvostaminen on vielä tällä hetkellä avoimena, koska rakennusten arvostamisessa ei oteta huomioon alueellisia eroja vaan rakennusten arvostaminen tapahtuu samojen arvojen mukaan koko maassa, niin tämäkään ei ole oikein. Siinä mielessä kyllä, kun alun perinhän tämä esitys

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

lähti varhaiskasvatusmaksuihin kaavailtujen muutosten kompensaation vuoksi liikkeelle ja nyt kun Sipilän hallituksenkin toimenpiteiden kautta talous on kasvamassa, tätä veronkorotusta ei tarvita. Ollaan siitä kaikki iloisia ja mennään tältä pohjalta eteenpäin. Mutta tämä arvostamiskysymys [Puhemies koputtaa] täytyy hoitaa kuntoon.

14.32 Antero Vartia vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Julkisuudessa on tuotu useasti esille, että kiinteistöveron nosto nostaisi asuntojen hintoja tai vuokria. Sehän ei pidä paikkaansa. Jos ajatellaan, että on kaksi tonttia, joista toisella maan hinta on niin kallis, että se nostaa neliöhintaa vaikka tuhannella eurolla, ja vieressä on tontti, joka on ilmainen, ja niihin rakennetaan täysin identtiset talot, niin eihän se rakentaja, joka on ilmaiseksi tontille sen talon rakentanut, myy niitä asuntoja tuhatta euroa neliöhintaa halvemmalla, vaan se myy sen niin kalliilla kuin pystyy myymään. Toisin sanoen markkinoilla kysyntä määrää asuntojen hinnat.

Kiinteistöveron nosto ei nosta vuokria eikä nosta asuntojen hintoja. Se nostaa asumiskustannuksia niillä ihmisillä, jotka omistavat asuntonsa, mutta pitkällä aikavälillä sekin vaikutus vähenee, eli se korotus näkyy vain lyhytaikaisesti. Kiinteistövero on erinomainen vero, sitä kannattaa nostaa, erityisesti siinä tilanteessa, että tämä huojennus kohdennetaan siihen, että työn verotusta kevennetään.

14.33 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kokoomus ei koskaan kannata veronkorotuksia, mikäli ne eivät ole välttämättömiä. [Naurua — Hälinää] Nyt talous kasvaa, työllisyys on parantunut ja myös valtiovarainministeriö kertoi, että kiinteistöverotuotot ovat kasvaneet, niin kuin tässä keskustelussa on esille tullut. Viime vuonna ne ylittivät tavoitteen 45 miljoonalla, ja tänä vuonna kiinteistöverotuotto ylittää tavoitellun 120 miljoonalla eurolla. Näin ollen kiinteistöveroa ei tarvitse korottaa, ja sen takia hallitus ja eduskunnan hallituspuolueet ovat tästä päättäneet luopua.

Kiinteistöveroa on aiemmin korotettu muutamia kertoja, ja se on kyllä mennyt asumisen kustannuksiin, ja asumisen kustannukset ovat nousseet enemmän kuin tulotaso. Sen takia on hyvä, että tästä veronkorotuksesta pystyttiin nyt luopumaan, vaikka se näyttää osalle hieman koville ottavan.

14.34 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on moni arvostellut SDP:n oppositiopolitiikkaa, mutta minusta tämä keskustelu ja se, että nyt eduskunta ei hyväksy tätä hallituksen, kokoomuksen ministerin esitystä, osoittaa sen — Sipilän hallitus on osoittanut sen, ja tämä päätös osoittaa juuri sen — että kyllä oppositiostakin voi vaikuttaa. Tämä lista on muuten todella pitkä. Sipilän hallitus on historian paras esimerkki siitä, että oppositiostakin voi vaikuttaa. On harmaan talouden torjuntaohjelman perumista, on eläkkeensaajan asumistuen leikkauksen perumista. Kokoomushan esitti päivähoitomaksujen korottamista, pitkän keskustelun jälkeen päädyttiin alentamiseen.

Arvoisa puhemies! Olemme erityisen iloisia, että nyt tämä kiinteistöverojen pakkonosto, alarajojen pakkonosto, peruttiin. Ymmärsin, että keskusta tuli tässä, ehkä rytminmuutoksen takia, aikaisemmin linjoille ja viimeisenä tässä harasi vastaan kokoomus, mutta onneksi kokoomus, joka on ajanut tätä kiinteistöverojen korotusta, lapsiperheiden työn verotuksen kiristämistä [Puhemies koputtaa] ja näitä lomarahaleikkauksia, viimeisillä minuuteilla taipui. Hyvä niin.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

14.35 Timo Kalli kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt pitää muistaa, että kokonaisvero on tosiaan laskenut. Valtion saamat verotuotot ovat kasvaneet. Aina kun tulee yksittäinen verolaki, me täällä eduskunnassa käymme aika sotkuisen keskustelun. Kuitenkin pitäisi muistaa kokonaisuus. Jokainen puhuu verotuksen tiekartan uudistamisesta. Mitenkä näillä eväillä suurta tiekarttaa lähdetään uudistamaan?

Kuntien ja veronmaksajan kannalta on täysin toisarvoinen asia, muutettiin näitä pykäläiä, 11, 12 tai 13 §:iä, maanantaina tai tiistaina tai keskiviikkona tai perjantaina. Se on tärkeätä, että eduskunnassa tämä asia käsitellään ja nyt päätetään. Se on ratkaiseva. Eli keskitytään enemmän siihen suureen tiekarttaan ja puhutaan vähemmän näistä yksittäisistä muutoksista.

14.36 Kari Uotila vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En tiedä, oliko tämä alkujaankin kirjoitettu komediaksi vai tragediaksi, mutta onnellinen loppu sillä kuitenkin oli, [Naurua — Pia Viitanen: Onneksi!] ja se tuli todella viime hetkellä.

Siitä, minkälaisia signaaleja annetaan: Edustaja Suutari tässä totesi, että totta kai energiamuotoja pitää kohdella samalla tavalla verotuksessa, mutta kyllä se vain pistää kysymään, pitääkö hiilen olla samalla viivalla kuin tuuli tai aurinko. Sillä on signaali vaikutusta, että me nyt korotamme nimenomaan tuulienergian verotusta.

No, täällä on viitattu tähän kiinteistöverotuksen uudistukseen, ja se on haasteellinen. Joku kaipaa sitä markkina-arvoihin perustuvaa verotusta, mutta se on tosi vaikea saada. Todennäköisesti tontit tulevat jollain tavalla jyvitettyä alueellisten hintojen mukaan, mutta varmasti rakennusten kiinteistöveron perusteena tulevat olemaan jatkossakin rakentamiskustannukset. Ei päästä kyllä siihen markkinaehtoisuuteen, mikä olisi oikeata ja reilua veronmaksukyvyyn mukaan, että verotettaisiin todellisten käypien arvojen mukaan, [Puhemies koputtaa] mutta siihen suuntaan pitää mennä.

14.37 Touko Aalto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vaikka kiinteistöveron korotuksen peruuntumista on iloittu myös median kautta, en voi tähän riemuun täysin yhtyä. Kiinteistövero on hyvä vero, jonka tuotto on vakaa ja jota on vaikea kiertää, ja lisäksi se auttaa tehostamaan maankäyttöä etenkin pääkaupunkiseudulla. On täysin oikea kysymys, kannattaako kiinteistöveroa korottaa nyt, kun kiinteistöveroa ollaan uudistamassa kokonaisuutena kolmen vuoden päästä. Itse näen asian kuitenkin niin, että kiinteistöjen arvostamismenettelyn uudistaminen on välttämätöntä ja ennen uudistusta tehty kiinteistöveron korotukset tulisi kompensoida tulonsiirtoina niille ihmisryhmille, joihin kiinteistöveron korotukset kohdistuvat.

Verotus on aina kokonaisuus, ja tulonsiirtojen kautta on aina syytä huolehtia tulonjaon oikeudenmukaisuudesta. Eli käytännössä se, että verotusarvo ei vastaa kiinteistön todellista arvoa, mistä johtuu se tilanne, että kiinteistön arvo romahtaa ja verotus silti kiristyy, voidaan hoitaa arvostamismenettelyn uudistuksen kautta, ja toisaalta asumiskustannusten nousu voidaan hoitaa tulonsiirtojen kautta. [Puhemies koputtaa] Kiinteistövero itse on tärkeä, hyvä vero, ja ihmettelen siitä käytyä keskustelua täällä salissa.

14.39 Antti Rantakangas kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä joudun kyllä ihmettelemään vasemmistoliiton kiinteistöverolinjaa. Te olette valmiita nostamaan asumisen kiinteistöveroa ja pidätte hyvänä, että tätä kiinteistöveron ylärajaa nostetaan, joka oli hallituksenkin esitys, mutta sen sijaan te ette ole valmiita nostamaan tuulivoiman

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

kiinteistövero. Valtaosa tuulivoiman tuotosta menee kansainvälisille pääomasijoittajille, vaikka sillä voitaisiin hankkia pääomatuloja peruspalvelujen tuottamiseen. Tämä teidän kiinteistöverolinjauksenne tuulivoiman kiinteistöveron osalta on lievästi sanottuna hyvin epäjohdonmukainen linja.

Onneksi muu oppositio on lähtenyt siitä, että tämä hallituksen hyvä esitys merkitsee sitä, että saadaan kunnille verotuloja ja saadaan myöskin tuulivoiman hyväksyttävyyttä lisättyä sen myötä, että se luetaan tähän voimalaitoksen kiinteistöveroluokkaan.

Erittäin yllättävää ja, voisi sanoa, tavallisten suomalaisten asukkaitten kannalta [Puhemies koputtaa] epäjohdonmukaista politiikkaa.

14.40 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On jokseenkin ironista, kun hallituspuolueiden edustajat syyttävät oppositiota siitä, että kiinteistöverolinjaus on epäjohdonmukainen, [Keskustan eduskuntaryhmästä: Ei se ole!] kun katsoo, miten hallitus on toiminut kiinteistöveron osalta myöskin tämän esityksen kohdalla. Vasemmistoliiton linja on ollut hyvinkin selkeä ja johdonmukainen liittyen molempiin näihin lakiesityksiin. Me olemme tyytyväisiä siihen, että alarajaa ei nostettu, koska pelättiin, että se nimenomaan vaikuttaa tavallisten suomalaisten asumisen hintaan liikaa tilanteessa, jossa verotusta kuitenkin ollaan rakenteellisesti uudistamassa. Sen sijaan meille käy ylärajan korotus, koska emme näe ongelmaa siinä, että kuntien liikkumavaraa tältä osin lisätään.

Mitä tulee tuulivoimaan, meidän mielestämme ei ole perusteltua korottaa tuulivoiman verotusta tilanteessa, jossa niin uusiutuvan energian tuotantotukea kuin koko kiinteistövero ollaan uudistamassa. Tämäkin on ollut johdonmukainen linja meillä, koska me haluamme edistää uusiutuvaa energiaa Suomessa ja myöskin näemme, että tämä pahimmassa tapauksessa [Puhemies koputtaa] saattaa heikentää tuulivoiman kannattavuutta.

14.41 Sari Sarkomaa kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Viitanen, tämä ei ole Kansallisteatteri, tämä on Suomen eduskunta. On aivan normaalia lainsäädäntötyötä, että lakiesityksiin tehdään eduskunnassa muutoksia. Valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja kertoi ne perustelut, miksi tämä muutos tehtiin. Ehkä ajanpuutteen vuoksi jäi vielä sanomatta se, että tässä on kysymys myöskin kaupunkipolitiikasta, siitä että asumisen kustannukset ovat nousseet nopeammin kuin kaupunkilaisten käytettävissä olevat tulot. Oli järkevää, ettei tätä alarajan korotusta tehdä, koska se vaikuttaisi asumiskustannuksiin. Kannatan kiinteistöverouudistusta, se on tärkeä asia tehdä.

Mutta SDP:lle sanon sen, että jos Suomen eduskunnassa kaikki esitykset peruttaisiin, mitä te vastustatte, täällähän ei tapahtuisi mitään. [Markku Rossi: Kävisi niin kuin viime kaudella!] Sillä, että te vastustatte tätä esitystä, ei toki ole vaikutusta ollut hallituspuolueiden toimintaan, mutta ihmettelen sitä, että te sanotte täällä, että teidän mielestänne on hyvä, että alarajaa ei nosteta, ja silti te sitten hylkääte tämän lakiesityksen. SDP:llä ei ole linjaa. Onneksi hallitus vie määrätietoisesti veropolitiikkaa eteenpäin [Puhemies koputtaa] ja ymmärtää myöskin kaupunkilaisten arkea.

14.42 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tarttuisin hieman tuohon tuulivoimaan ja toivoisin, että SDP:kin ymmärtäisi katsoa esimerkiksi, miten kalliiksi tuulivoima meille tulee. Valtiontalouden tarkastusvirasto totesi keväällä, että tämä tuki, joka annetaan tuulivoimalle, on kaatunut valtion ja veronmaksajien niskaan ja maksanut meille 2—3 miljardia, ja se pitää saada samalle viivalle.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Samoin keskustelua on ollut tuulivoiman terveysvaikutuksista, ja en ole saanut vielä vastausta, olen sitä välillä kysellytkin, että hallituksen piti viedä eteenpäin sitä tutkimusta tästä asiasta. Tähän pitää suhtautua vakavasti, koska ihmisillä on myös perustuslain mukaan oikeus turvalliseen ympäristöön.

Kuten perussuomalaisten edustajat Kankaanniemi ja Vähämäki toivat esille, olemme erittäin tyytyväisiä siitä, että hallitus ei pakota nyt siihen alarajan nostoon kuntia. Omakotitaloliitto muuten myös otti sen omiin nimiinsä, niin että monta ihmistä on ottamassa nimiinsä, ja hyvä näin. Kiitos hallitukselle.

14.43 Riitta Myller sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sosiaalidemokraatit ovat johdonmukaisesti hakeneet järkevää linjaa tässä tuulivoiman tukikysymyksessä. Haluamme uusiutuvaa energiaa lisää, sitä edellyttää meidän ilmastotavoitteisiimme pääseminen. Mutta haluamme sen tasapainoisella tavalla ja niin, että investoinnit ovat tulevaisuudessakin turvattuja ja meillä on tällainen pitkäjänteinen linja. Sen takia oli aivan erinomaisista, että valiokunta yksimielisesti hyväksyi sosiaalidemokraattien ajamat ponnet, joilla nämä tavoitteet toteutuvat. Uskomme myöskin siihen, että tämä on parempi tapa myöskin edistää uusiutuvaa energiaa kuin tässä tilanteessa hylätä kokonaan tämä esitys. Oli äärimmäisen hyvä asia, että valiokunta kokonaisuudessaan suhtautui myönteisesti asiaan, niin että Suomessa edelleen myös tuulivoiman rakentaminen kannattaa.

14.44 Kauko Juhantalo kesk (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Tuulivoimaputoajattelu on aivan oikea tie, kun halutaan lisätä uusiutuvaa energiaa, ja siksi tämä nyt tehty päätös on aivan oikea.

Mitä tulee kiinteistöveroon, se, mitä täällä nyt tapahtui ja mitä hämmästellään molemmin puolin, on juttu sinänsä, mutta tämä tie on aivan oikea, koska arviointimenettely tehdään uudelleen kiinteistöissä. Ainoastaan sosiaalidemokraattien ohella ilmeisesti johtavat kunnallisvirkamiehet ovat tyytymättömiä, kun joutuvat budjettia laatimaan aivan eri tavalla, kun tämmöinen vero menetettiin. Mutta tuhannet luottamushenkilöt kunnissa ovat varmasti tyytyväisiä, kun he eivät joudu sen eteen, mitä joutuisivat siellä tekemään monen monen kansalaisen vastustaessa sitä veron nostoa.

Kyllä olen tyytyväinen molempiin esityksiin, joita valtiovarainvaliokunta on nyt tehnyt.

14.45 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ihmettelen ennen kaikkea vihreitten kantaa siitä, että kiinteistövero ei nosta asuntojen vuokria tai oikeastaan yläpitokuluja. Totta on, että kiinteistövero ei korota vuokria, jos se kohdistuu maapohjaan tai rakennusoikeuteen tai sitten vaikka käyttämättömään rakennusoikeuteen, eihän se korota vuokria, mutta jos se siihen kiinteistöön kohdistuu, niin kyllähän se korottaa vuokria, jos vuokranantaja haluaa saman tuoton kuin aikaisemmin.

Ydinkysymyshän tässä on se, että nyt joka tapauksessa kaikille omakotitaloasujillekin myös kohdistuu erilaisia sähkönkorotushintoja ja kaukolämmön korotushintoja, tämä paine on joka puolelta. Tämä on erittäin hyvä päätös hallitukselta, että tätä alarajaa ei korotettu ja annetaan tämä valinnanvapaus kunnille toimia sen mukaan, koska he ovat ammattilaisia ja tietävät, millä tavalla niitä kiinteistöjä pitää tai ei pidä verottaa.

Mutta se toinen asia, mikä on suurempi kysymys, mistä pitäisi keskustella, on se asuntojen saamattomuus. Eilen vietettiin Asunnottomien yötä, ja se muistuttaa meitä siitä, että paljon on [Puhemies koputtaa] töitä tehtävänä vielä tässä talossa.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

14.46 Krista Mikkonen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vihreät ovat todella tyytyväisiä näihin lausumaehdotuksiin, mitkä tähän tuulivoimalan kiinteistövero koskevaan lakiesitykseen on lisätty. On tärkeää, että nämä lausumat myös otetaan tosissaan ja hallitus todellakin valmistelee pikaisesti mallin, jolla uusiutuvan energian investointeja edistetään. On tärkeää, että meillä tuulivoimainvestoinnit myös jatkossa pysyvät korkealla tasolla, mutta sinänsä sitä, että tuulivoiman kiinteistövero nostetaan, pidämme tuulivoiman hyväksyttävyyden näkökulmasta ihan oikeana liikkeenä. On hyvä, että myös paikallistasolle tuulivoimasta tulee lisätuloja. Mutta todellakin nämä lausumat on syytä ottaa tosissaan ja tehdä mahdollisimman pikaisesti tämä ohjelma.

14.47 Markku Pakkanen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Mielestäni tämä tuulivoimaesitys tässä hallituksen esityksessä on erityisen hyvä ja eri energiamuodot tulee saattaa tasavertaiseen kohteluun myös verotuksellisesti. Tuulivoimatuki pitää saada oikeudenmukaisemmaksi.

Mutta kovasti ihmettelen tätä keskustelua tästä, että tämäkin laki olisi jonkunlainen pakko kiinteistöveron osalta, koska kiinteistöveron korotuksestahan vastaavat pääsääntöisesti kunnanvaltuustot, ja meistäkin aika moni istuu oman kotikuntansa kunnanvaltuustossa, ja eihän tämä laki nyt millään lailla edellytä meitä muuttamaan kiinteistövero, jos se on tällä hetkellä kohdallaan, mutta mahdollistavahan tämä lakiesitys on, ja se on tietenkin hyvä.

Täällä on myös nostettu tämä kiinteistöjen markkina-arvo, mikä pitäisi ajantasaistaa, ja se olisi todella tärkeä ja hyvä, ja olisi myös aluepoliittisesti todella merkittävä asia, että saataisiin kiinteistöjen arvot ajan tasalle.

14.48 Sirpa Paatero sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Mielenkiintoinen keskustelu Kotkassa: kaikki verot päätettiin jo viime maanantaina. Pikkuisen myöhässä tämä tältä osin.

Tämä alarajan nosto ei ehkä ole, kuten edustaja Pakkanen sanoi, ihan kuntien itse päätettävissä, koska 170 kuntaa olisi joutunut tekemään tämän pakosta — ne kunnat, joittenka talouteen sitä ei tarvita, olisivat joutuneet, jos se lakiesitys olisi mennyt läpi. 170 kuntaa pakkonoston edessä, ja sen takia tietenkin on ymmärrettävää, että tämä on parempi peruuttaa.

Mielenkiintoinen piirrehän tässä on ollut se, että oli yhtäkkiä kytketty varhaiskasvatusmaksut ja kiinteistöverot yhteen. Ja kysymys yhä edelleen on — koska tätä arviota ei ole muutettu kiinteistöveron tuotosta — mistä tulee se 25 miljoonaa euroa kunnille lisää siitä, että se varhaiskasvatusmaksujen alentaminen kuitenkin jää, mikä on hyvä juttu, mutta tätä lisätuottoa täältä kiinteistöveron puolelta ei tule. [Puhemies koputtaa] Tähän ainakaan ministeri Vehviläinen ei eilen vastannut.

14.49 Sami Savio ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä käsittelyssä oleva kiinteistöverolain niin sanotun pienvoimalasäännöksen muutos, joka vaikuttaa lähinnä tuulivoimapuistojen verotukseen, on tosiaan kannatettava. Esitys tuo eri voimalaitostyyppit pitkälti samalle viivalle ja on siten myös yhdenvertaisuuden kannalta järkevä. Vaikka yksittäisiä tuulivoimaloita ei tämän nyt mainitun korkeamman veron piiriin vielä siis saada, niin esityksen kautta saadaan veronmaksajille kuitenkin takaisin edes pieni osa ylikorkeista tuulivoiman syöttötariffeista, ja se on täysin oikein.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Mitä sitten tulee hallituksen toiseen esitykseen kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajojen muuttamisesta, niin valtiovarainvaliokunnan lopullinen mietintö on huomattavasti parempi kuin hallituksen alkuperäinen esitys, joka olisi tosiaan pakottanut yli puolet Suomen kunnista nostamaan yleistä kiinteistöveroa ja kymmeniä nostamaan vakituisten asuinrakennusten veroa. Se olisi johtanut väistämättä asumiskustannusten nousuun ja lukuisiin veronkorotuksiin, [Puhemies koputtaa] vaikka edustaja Vartia äsken täällä muuta väittikin.

14.51 Antti Kaikkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En nyt välittäisi ryhtyä muistelemaan viime vaalikautta, ellen huomaisi merkittävää ristiriitaa siinä, miten SDP puhuu kiinteistöverosta nyt, verrattuna siihen, [Pia Viitasen välihuuto] kun te olitte hallituksessa vuosina 2011—2015. Ei se silloin ollut ollenkaan niin vastenmielinen vero teille, kun teillä oli valta päättää näistä asioista, kun teillä oli valtiovarainministerin salkku ja esittelyoikeus tässä asiassa. Korjatkaa nyt, muistanko oikein vai väärin. Kiinteistöjen verotusta korotettiin useaan otteeseen, kun SDP oli hallituksessa viime vaalikaudella, ja vielä viime tekonannekin vuodelle 2015 korotettiin kiinteistöveroa. [Oikealta: Ohhoh!] Kun tässä on tarkkamuistisia edustajia, kuten edustaja Viitanen ja vaikkapa edustaja Lindtman, niin korjatkaa nyt: muistanko oikein vai muistanko väärin?

14.51 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minä enemmän kysyisin sen perään, onko se oikein, että jatkuvasti nousee, jatkuvasti korotetaan. [Naurua — Välihuutoja] Ei se ole oikein. Se ei vain ole oikein, edustaja Kaikkonen, että jatkuvasti keskustan halusta, nykyisin ilmeisesti myös kokoomuksen halusta, pienituloisia eläkkeensaajia, monia lapsiperheitä kuritetaan niin tämän kiinteistöveron muodossa kuin nyt esimerkiksi muutenkin nostamalla lapsiperheiden verotusta taas juuri ensi vuodelle. [Välihuutoja]

Puhemies! Kyllä minä sanon niin, että minustakaan tämä paikka ei ole teatteri, mutta koska tässä nyt tällainen omituinen hallituspuolueiden näytelmä on käyty, niin olisin tietenkin toivonut, että ajan säästämiseksi se ensimmäinen näytös olisi voitu jättää väliin, koska siinä näytöksessä vielä viime tiistaina kokoomus oli sitä mieltä, että ehdottomasti tarvitaan kiinteistöveron korotus, ja nyt sitten onneksi tänään kokoomus, nykykokoomus, on sitä mieltä, että ei tarvita. Sinänsä loppupäätelmä on hyvä, koska ministeri Orpon esityksestä alarajojen pakkonostosta [Puhemies koputtaa] luovuttiin.

Kaiken kaikkiaan, puhemies, tämä on väärin, [Puhemies koputtaa] ja olen siinä mielessä erittäin tyytyväinen, [Puhemies koputtaa] että hallitus perääntyi tässä suhteessa.

14.53 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! SDP tuntuu vastustavan kaikkea, mitä hallitus esittää. Hallitus esitti autoveron alennusta. Mitä SDP teki? SDP vastusti autoveron alennusta. Nyt ei kuulu mitään, kun itse asiassa tämän autoveron alennuksen takia autokauppa käy. Mitä tapahtuu? Verotuotot ovat selkeästi suuremmat kuin ennen tätä veronkevennystä. Eli SDP vastusti sitä toimenpidettä, millä pystyttiin lisäämään tuloja valtion kassaan. [Markku Rossi: Uudistamaan autokantaa!] Ja kyllä tietysti ymmärrän sen, että varsinkin edustaja Viitasen vastaus on erikoinen, eli te haluatte aina vallassa ollessanne nostaa kiinteistöveroa, mutta silloin, kun olette oppositiossa, te sitä vastustatte. Kokoomus ei halua nostaa yhtäkään veroa. Niin kuin aiemmin totesin, me emme nosta veroja kuin silloin, kun tilanne sitä erityisesti vaatii, ja nyt talous näyttää siltä,

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

että meidän ei tarvitse tehdä tätäkään muutosta [Puhemies koputtaa] vaan meillä ovat kiinteistöverotuotot kasvaneet jo niin, [Puhemies koputtaa] että tavoitteet täyttyvät.

14.54 Antero Vartia vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Teemme tässä talossa paljon hyvää tarkoittavia ratkaisuja, joidenka lopputulos on toinen kuin ajattelimme, jos emme ymmärrä, miten markkinatalous toimii. Tämä kiinteistöverokeskustelu on hyvä osoitus siitä.

Hinnat markkinoilla eivät määräydy sen mukaan, mikä on kustannus esimerkiksi vuokranantajalla, vaan hinta määräytyy kysynnän ja tarjonnan mukaan, sen mukaan, kuinka paljon vuokralaisella on kykyä maksaa ja halukkuutta muuttaa siihen, riippumatta siitä, miten tämän asunnonomistajan kustannukset jakautuvat. Vastaavasti asuntojen hinnat eivät ole nousseet palkkatason noustessa vaan alhaisten korkojen myötä ja sen myötä, että ihmiset uskovat tulevaisuuteen ja uskaltavat ottaa enemmän lainaa. Toisin sanoen kysyntäpuoli määrittää asuntojen hinnan. Tätä lainalaisuutta ei kannata paeta liikaa, koska se johtaa täällä huonoihin lopputuloksiin.

Kiinteistövero on erinomainen vero. Kaikki taloustieteilijät sanovat, että se on paras vero, sitä kannattaa korottaa, kunhan muita veroja lasketaan eikä kokonaisverorasitus nouse liian korkeaksi. Ja näin vihreästä nurkasta vielä kerran: [Puhemies koputtaa] siksi pidämme myös tuulivoiman kiinteistöveron korotusta hyvänä asiana.

14.55 Simon Elo si (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvässä näytelmässä toisessa osuudessa ennen sitä kolmatta eli loppua tulee aina jonkinlainen paljastus. Edustaja Kaikkonen teki hienon paljastuksen tähän, johon hiljaisuus oli myöntymisen merkki edustaja Viitaselta. Eli näin demarit silloin hallituksessa toimivat ja nyt oppositiossa toimivat toisin.

Mitä tulee sitten kunnioittamani edustaja Vähämäen viittaukseen tulevasta puolueestamme, niin otan sen teiltä vienona onnitteluna meidän keräämistämme kannattajakorteista, kiitos siitä. Ja muistutan tässä yhteydessä inspiroituneena, että kun hallitusohjelmasta päätettiin 2015, niin tekin olitte päättämässä siitä, että hallituskauden aikana 100 miljoonaa euroa kiinteistöveron korotuksella kerättäisiin. No, nyt kun se on tapahtunut, sitä rahaa on tullut muutenkin, niin ei tietenkään lähdetä alarajaa nostamaan. Se on järkevää päätöksentekoa.

Ilmettelen vihreiden linjaa tässä suhteessa, että täällä Aalto ja Vartia antoivat ymmärtää, että he olisivatkin ainoat, jotka kannattaisivat tällaista kiinteistöveron korotusta, mitä hallitukseen ei nyt tähän pöytään lopulta halua tuoda. [Puhemies koputtaa] Eli onko vihreät oppositiosta ainoa, joka kiinteistöveroa haluaa nyt korottaa? Ei hallitus halua.

14.56 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Sarkomaa totesi, että tämä ei ole Kansallisteatteri. Mutta kyllä aika moni kokoomuksen kansanedustaja tällä hetkellä tässä keskustelussa, voi sanoa, vetää Oscarin arvoista luonneroolia. [Pia Viitanen: Kyllä, valitettavasti!]

On ollut tiedossa, että tämä kiinteistöveron alarajan pakkonosto on ongelmallinen. Nyt sitten kerrotaan, että "koska verotuottoarviot ovat muuttuneet". Verotuottoarviot siitä, miten tämä kiinteistövero on vaikuttanut, ovat olleet käytettävissä jo tämän vuoden maaliskuussa, itse asiassa ennen kuin hallitus teki tämän päätöksen kehysriihessä.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Vielä mitä tulee tähän veropolitiikan kokonaisuuteen, kysymys on siitä, miten se kohdistuu eri väestöryhmille. Kokoomus puhuu paljon siitä, että veroja ei saisi korottaa, mutta kun katson, mitä on tapahtunut, niin kokoomus on erikoistunut siihen, että pienituloisten... Siellä ajetaan sellaisia veronkorotuksia, jotka koskevat esimerkiksi pienituloisia lapsiperheitä. [Puhemies koputtaa] Jos taloustilanne on niin hyvin muuttunut, ettekö voisi perua tätä ajamaanne lapsiperheiden työn verotuksen kiristämistä?

14.57 Outi Mäkelä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä tämä SDP:n näyttelemä tragedia saa nyt hieman komedian piirteitä, kun nämä korotukset kiinteistöveroisiin kävivät teille silloin, kun te olitte hallituksessa, mutta nyt, kun alarajaa ei edes nosteta, tämä esitys teille ei käy. Ja kuitenkin jos ajatellaan kuntien tilannetta, niin tämä ylärajan nosto antaa kunnille laajemmat mahdollisuudet hoitaa omaa talouttaan, ja moni kunta on pitänyt sen kiinteistöveron siellä alhaisella tasolla, mikä näkyy tässä. Eli turhaan sitä ei sielläkään nosteta.

Vihreille haluaisin sanoa sen, että teidän näkemyksenne kiinteistöveron tilanteesta suhteessa esimerkiksi tuloverotukseen ovat aivan oikeita, mutta hämmästelen kovasti tätä kompensatioajatusta tähän verouudistukseen liittyen. Miten te ajattelitte, että tämä voisi toimia? Kun kuitenkin kunnat tekevät nämä päätökset, niin miten valtio voisi tässä kohtaa sitten tuottaa tätä kompensatiota? En oikein ymmärrä, mitä te ajatte tällä takaa.

14.58 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen päätöksistä viisaimmat tuntuvat olevan perumisia. Perumisista on tullut oikeastaan tämän hallituksen tunnusmerkki. On aika huvittavaa kuunnella tässä — kun kokoomuskin tuossa on kuitenkin halunnut ja esittänyt tätä kiinteistöveron korotusta — miten nyt tietyllä tapaa, kun he peruvat, he esittävät, että he eivät olisi halunneetkaan esittää. No, miksi hallitus sitten esittää jotain, jos ei halua esittää sitä? Siis tämä hallitushan on aivan mahdottoman päättämätön. Tässä näkyy tämä meidän lainsäädännön heikon tason ongelma, ja se ei ollenkaan helpota, että te ette osaa päättää mitään. Ettehan te alkoholilain uudistuksessakaan osaa tehdä päätöksiä, aivan pienestä prosenttiasiasta.

Asuminenhan on Suomessa muutenkin nykyisellään kohtuuttoman kallista, ja vuokrat sen kuin nousevat. Tuo SDP:n vastalause tässä on kyllä pelkkää show'ta, eikä edes Oscarin arvoista, sillä en kyllä tippaakaan nyt usko, että SDP [Puhemies koputtaa] vuokra-asujien tasosta niin välittää, kun miettii näitä aikaisempia kuvioita. [Välihuutoja sosiaalidemokraattien ryhmästä]

14.59 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kun tuota demarien oppositiokeskustelua kuuntelee tässä, niin se väittämäni pitää aivan paikkansa, että siinä on puolue, jolla on oikeat paperit väärällä hetkellä ja väärät paperit oikealla hetkellä. Paperit ovat kyllä suloisesti sekaisin, elikkä kerta kaikkiaan siihen aikaan, mitä eletään tai mitä politiikkaa tehdään, aina on väärät paperit. Toivon hartaasti, rakkaat kollegat, että saisitte jonain päivänä ne kirjanpitonne järjestykseen.

Mutta jonain päivänä, kun katsoo, niin budjettikirjastahan tämä kaikki näkyy, esimerkiksi se, minkä takia kiinteistöveron alarajan korotus peruttiin. Kaikkihan näkyy tästä budjettikirjan budjettitalouden tuloarviosta. Kaikissa on plussaa, ja yhteisövero on peräti 18 prosenttia plussalla ensi vuonna. Elikkä talous elpyy hurjaa vauhtia, se tuo lisää verotuloja sekä kunnille että valtiolle ja ennen kaikkea kansalaisille lisää ostovoimaa. Tämähän teitä

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

närästä, tätä ette uskalla ääneen sanoa, mutta kerronpa sen nyt teille kuitenkin. Kannattaa kiinnittää siihen kirjanpitoon huomiota ja tunnustaa tosiasiat, jotka näkyvät [Puhemies koputtaa] muun muassa tästä budjettikirjasta, kun siihen vähän perehtyy.

15.01 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minullekin jäi tämä vihreitten verolinja vähän epäselväksi, elikkä en ihan ymmärtänyt, millä tavalla tämä arvostusmenettely muuttaisi tilannetta ja voitaisiin tätä kompensatiota palauttaa, koska kyseessä on kuitenkin tasavero, elikkä millä tavalla siitä palautuksesta tulisi sitten progressiivinen. Täytyy todeta, että edustaja Vartian puheessa — itsekin olen kauppatieteellisen koulutuksen saanut [Antero Vartia: Hyvä koulutus!] — se on hyvä koulutus — kuuluu se täydellisten markkinoitten oletamus takana, että on se kysyntä ja on se tarjonta ja on se rationaalinen vuokralainen, tai vuokranantaja ehkä pikemminkin tässä tilanteessa. Kyllähän aivan selvää on, että kun joitakin kuluja nostetaan, niin kyllähän varmasti se vuokranantaja sen kulun sitten pistää eteenpäin ja siinä vuokrassa perii sen vuokralaiseltaan takaisin. Siinä mielessä en aivan tätä logiikkaa tästä nyt löytänyt.

Mutta vielä olisin muistuttanut siitä, että yleishyödyllisten yhteisöjen kohdalla kunnat voivat tukea niitä [Puhemies koputtaa] myöntämällä niille verovapauden. Tämä on sellainen asia, joka tuolla kunnissa kannattaisi ottaa huomioon, kun käydään näitä keskusteluja kiinteistöverojen kohdalla. Se voi olla yllättävänkin iso summa sen yhdistyksen näkökulmasta.

15.02 Touko Aalto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ehkä se kaikkein tärkein kiteytyy siihen, että verotus on aina kokonaisuus. Aina kun tehdään verotuksen uudistuksia, olisi syytä miettiä, miten se vaikuttaa tulonjakoon kokonaisuutena. Tulonsiirtojen kautta voidaan kompensoida ihmisille niitä menetyksiä, joita jotkut veronkorotukset aiheuttavat. Minusta tuntuu, että tässä salissa ovat kaikki tuoneet esiin yhteisymmärryksen siitä, että tarvitaan kiinteistöjen arvostusmenettelyn uudistus, ja kaikki ovat ottaneet ihan hyvin huomioon sen, kuinka paljon eri kiinteistöverojen korotukset saattavat eri ihmisryhmiin vaikuttaa. Paljon fiksumpaa on esimerkiksi se, että kunnallisveron perusvähennystä korotetaan, sen kautta nettohyöty pienituloiselle ihmiselle kasvaa, ja sen kautta kuitenkin ne miinusmerkit ovat kokonaisuus ja pystytään vahvistamaan pienituloisen ihmisen taloudellista asemaa ja hän pystyy sitten kompensoimaan itse tilannetta paremmin. Kun mietitään mitä tahansa tulonsiirtoja, ihminen katsoo, minkä verran kokonaisuudessaan viivan alla on miinusta, minkä verran plussaa. Kokonaisuutta pitää aina katsoa, [Puhemies koputtaa] ei vain yhtä verolajia.

15.03 Maria Tolppanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä nyt on ihmetelty, minkä takia on vastalauseita, kun alaraja ei nouse. Mutta kun yläraja nousee. Se on nytten kuultu täällä hallituspuolueiden useamman edustajan suulla, että se antaa kunnille mahdollisuuden nostaa kiinteistöveroa. Toisaalta toteatte, että eihän tätä kukaan käytä, kun ei sitä ylärajaa ole nytkään käytetty, ja toinen suupieli sanoo, että se antaa mahdollisuuden. Tässä kohdassa täytyy lainsäätäjällä olla jonkinlaista vastuuta. Meillä on köyhiä kuntia, joissa ei arvokiinteistöjä ole, joissa on hyvin paljon mummonmökkejä ja rintamamiesveteraanitaloja, ja siellä asuu leski tai siellä asuu yksinäinen nainen erittäin monessa paikassa, ja kun siellä nostetaan sitten kiinteistöveroa, niin se on pois siitä jokapäiväisestä leivästä. Se vain toimii tämä asia näin.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Sitten siihen, että kun kuluja nostetaan, niin niitä ei maksatettaisi jollakin: kyllä meidän talossa ainakin maksatetaan.

15.04 Olavi Ala-Nissilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Miksi sitä pitäisi nimittää, kun eduskunnassa kuullaan asiantuntijoita huolellisesti, käydään keskusteluja vaikutuksista, hankitaan aivan viimeinen informaatio siitä, mikä on esimerkiksi verotuotto, ja sitten verojaostossa tämä on huolellisesti tehty ja valiokunnan yhteistyökykyinen puheenjohtaja neuvottelee hallituksen kanssa ja päästään tällaiseen ratkaisuun? Miksi sitä pitäisi kutsua? Onko se outo näytelmä, vai onko se hyvää eduskuntatyötä? Minä väitän, että se on hyvää eduskuntatyötä, se on kansanvaltaa, se on demokratiaa. Olkaamme ylpeitä tästä meidän työstämme.

Sitten edustaja Paaterolle: Nythän on ensimmäistä kertaa kuntatalous julkisen talouden kokonaisuudessa. Siitä hallitus on lähtenyt. Me emme säästä nyt kuntien kustannuksella, siirrä taskusta rahaa toiseen, vaan katsomme kokonaisuutta ja tätä verotulokertymää. Sillä tavalla on aivan oikein tämä varhaiskasvatusalennus, joka kohdistuu pienituloisiin, nyt kompensoitu kolmella tavalla hyvin kunnille. Olkaa Kuntaliitossa iloisia siitä.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Nyt tässä vaiheessa debattia myönnän puheenvuorot niille henkilöille, jotka eivät vielä ole päässeet ääneen, ja sen jälkeen katsotaan, onko vielä debatin tarvetta.

15.05 Juho Eerola ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuulivoimapuistojen tuleminen kiinteistöverojen piiriin on erinomaisen hyvä asia, sillä tämä tulee lähestymään näiden muiden energiamuotojen verotustapaa ja samanaikaisesti myös houkuttelevuus kunnille satsata tuulivoimaan tulee nousemaan. Samaten kiinteistöveron alarajan pitäminen ennallaan on hyvä juttu myöskin, sillä se olisi toteutuessaan nostanut asumiskustannuksia etenkin niillä, jotka tätä maata ovat pyörittäneet ja edelleen myöskin pyörittävät. Eli sillä lailla voidaan kyllä todeta hallituksen tulleen arvopohjaltaan tässä perussuomalaisten linjoille. Mutta kuten edustaja Paatero tuossa jo aikaisemmin totesi, tällä viikolla nämä asiat esimerkiksi meillä Kotkassa ja monessa muussakin kunnassa on jo päätetty, että vielä ei tähän hätään ehtinyt vaikuttaa.

Mutta siihen keskusteluun, onko tässä nyt kyseessä show, komedia vai tragedia: kyllä oikea sana, jos teatteritaidetta tunnette, on farssi.

15.06 Lasse Hautala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tuulivoimaloiden siirtäminen voimaloiden verotuksen piiriin on tervetullut uudistus niiden osalta ja myös siitä syystä, että silloin kun tuulivoimapuistoja alettiin kunnissa rakentaa, aika monet kunnat arvioivat, että niiden verokertymä olisi voimalaitosveron suuruinen, eli se jäi käytännössä paljon arvioitua pienemmäksi.

Mitä tulee sitten kiinteistöveron alarajan nostamattomuuteen: Se päätösvalta oli eduskunnalla, [Toimi Kankaanniemi: Missä asiassa ei olisi?] ja meidän on aivan turha hylkiä sitä mahdollisuutta, mikä meille on suotu. Nyt jatkossa, kun kiinteistöverouudistusta ryhdytään tekemään, on kiinnitettävä huomiota näiden maaseutualueiden rakennuksien arvoon. Esimerkkinä maatalousrakennukset: tällä hetkellä uuden navetan tai sikalan rakentaja joutuu heti alusta alkaen maksamaan korkeaa kiinteistöveroa, vaikka kyseinen rakennus ei tuottaisi juuri mitään.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

15.07 **Satu Hassi vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuulivoiman kiinteistöveron nostossa on kaksi puolta: Toinen puoli on se, että ala itse pelkää, että se hidastaa tuulivoimarakentamista. Toinen puoli on sitten se, että se todennäköisesti lisää kunnissa myönteiselisyyttä tuulipuistojen rakentamiseen, koska se lisää kuntien tuloja. — On totta, että koska silloin, kun nykyinen syöttötariffi laadittiin silloisen ministeri Pekkarisen johdolla, ei otettu huomioon sitä, miten nopeasti tuulivoimateknologian hinta alenee, niin siitä on tullut käytännössä ylikompensoiva. Siksi vihreätkään eivät nyt erityisesti protestoi tätä korotusta vastaan.

Mitä tulee sitten tähän muuhun kiinteistöveroon, niin kiinnittäisin huomiota siihen, että kiinteistövero on siitä erinomainen vero, että sitä ei voi kiertää. Kiinteistöjä ei voi piilottaa ulkomaille. Se kohdistuu kuitenkin kaikkein järeimmin niihin, [Puhemies koputtaa] jotka omistavat arvokkaimpia kiinteistöjä, eli rikkaimpiin.

15.08 **Jani Mäkelä ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiinteistöverosta on sanottu, että se on varallisuusvero, joka ei ota huomioon varallisuutta, ja olen melko lailla tähän päivään asti olettanut, että lähes kaikki ovat sitä mieltä, että se on periaatteessa huono vero mieluummin kuin hyvä vero. Nyt kuitenkin kuulin hieman toisin, eli vihreät ovat usealla suulla täällä esittäneet suorastaan kannattavansa kiinteistöveroa, että perittäisiin tällaista varallisuusveroa, joka ei ota huomioon varallisuutta. Toivonkin, että teidän kannattajanne ja äänestäjänne maakunnissa, joita on viime aikoina tullut lisää, kuuntelisivat näitä puheita täällä salissa herkällä korvalla ja vetäisivät johtopäätökset siitä, mitä te ajattelette heidän asumiskustannuksistaan.

Yleisesti ottaen on hyvä, että hallitus on päättänyt muuttaa tätä esitystä opposition kritiikin ja painostuksen myötä, että nämä pakkokorotukset perutaan. Ne olisivat todellakin korottaneet monen suomalaisen asumiskustannuksia kohtuuttomasti 170 kunnassa pakolla.

On erinomaista huomata, että oppositiossa voi suomalaisessa demokratiassa vaikuttaa, vaikka eräs hallituksessa takiaisena roikkuva ryhmä muuta koettaakin väittää. Ihmettelen kuitenkin tätä tempoilua, että tätä asiaa on täytynyt tuoda tänne saliin puolivalmiina ja tätä muutosta ei voitu tehdä [Puhemies koputtaa] jo hallituksen käsittelyssä.

15.10 **Lea Mäkipää si** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin totean, että tästä kiinteistöverolakiasista tulee varmaan hyvä, kun sitä on nyt puitu ja kuinka vain.

Mutta minäkin haluan vielä ehdottaa sitä, että tulevaisuudessa tätä koko kiinteistöverolakia tulisi muuttaa. Ja miksi? Esimerkiksi Rakennusteollisuuden raportin mukaan on sanottu, että yli puolet noin miljoonasta omakotitalosta sijaitsee maaseudulla, siellä väestökatoseudulla, ja rakennusten käyttöarvo lähentyä lähelle nollaa. Tästä monta kertaa ajatellaan, ettei kannata enää edes korjatakaan, mutta me maksamme siitä kuitenkin käyvän hinnan, että tietysti hiukan tulee alennuksia niistä huonoista rakennuksista. Ja mitä me sitten saamme? Muistamme, että vuonna 93 tuli kiinteistövero ja se osin korvasi tämän niin sanotun katumaksun, oli siinä muitakin. Mutta me maaseudulla, siellä korvessa, emme saa kiinteistöverolla yhtään mitään, [Puhemies koputtaa] emme palveluja. Maksamme tiemaksut, auraukset, mutta täällä tulee valot ja kaikki, tienpidot ynnä muut. [Puhemies koputtaa] Eli tämä on semmoinen suuri asia, että jos pidetään koko maa asuttuna, niin tähän pitäisi [Puhemies koputtaa] kiinnittää huomiota.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Joo, ja pidämme me kiinni tästä minuutin puheajasta.

15.11 Ari Torniainen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä, että kiinteistöverojen alarajoja ei koroteta, sillä ne korotukset olisivat kohdistuneet asumiskustannuksiin erittäin monissa kunnissa ja nimenomaan suomalaisilla, tavallisilla veronmaksajilla.

Kun näistä asioista lähetekeskustelussa keskusteltiin, niin kyllä tosiasia on, että me keskustalaiset toimme selvästi esille, että kiinteistövero ei ole ongelmaton tällä hetkellä. Siksi on tärkeää, että kiinteistöverojärjestelmää ollaan uudistamassa, ja siinä tulee myöskin päivittää maapohjien verotusarvot lähemmäs vallitsevaa hintatasoa ja korjata eri alueiden välisiä suhteellisia eroja arvostuksessa vastaamaan vallitsevia hintaeroja — ne ovat eri puolilla Suomea hyvinkin erilaiset. Tosiasia on se, että mikäli kiinteistöverojen alarajoja olisi korotettu, niin se olisi kohdistunut hyvinkin kaupunkiseuduille ja etenkin pääkaupunkiseudulla [Puhemies koputtaa] oleville asukkaille.

15.12 Arja Juvonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Mikä vero on turha, mikä tarpeellinen? Koiravero on turha, ehkä kokoomus huolehtii siitä, että se poistuu myös Helsingistä. [Ben Zyskowicz: Kyllä!]

Tuulivoimapuistot verotuksen piiriin on hyvä asia, muun muassa Tervola, Kemi, Tornio, Posio, Muonio, Enontekiö ja Sodankylä hyötyvät siitä. Se siirtää tuottoa niille, jotka myös kärsivät esimerkiksi edustaja Meren mainitsemista tuulivoiman haitoista. Niistä perussuomalaiset ovat pitäneet kovasti ääntä.

On hienoa, että kiinteistöveron alarajan pakkonosto peruttiin. Se on todellakin niin, että se on se asukas siellä asunnossa, vuokra-asukas. Viestejä tulee todellakin paljon, että asumisen kustannukset ovat liian korkeita, ja sitä myötä totta kai kiinteistöveron nostaminen nostaa asumisen kustannuksia, vai onko se vain kupla, ja käytetäänkö sitä vain tekosyynä sitten, että vuokrat nousevat? Tämä on mielenkiintoinen kysymys nyt sitten selvittää. Ei tämä suinkaan meitä vaivaa, kuten, edustaja Ala-Nissilä, sanoitte; tämä oli muistutus teille, että kannattaa aina vaikutukset arvioida ja miettiä, että ei sitten ihmisiä kurjuuteta turhaan.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Sitten voimme ottaa vielä yhden kierroksen, jossa painotan valtiovarainvaliokunnan jäseniä. Sen jälkeen menemme puhujalistaan. Myönnän siis vielä seuraavat puheenvuorot: Uotila, Viitanen, Yanar, Kankaanniemi, Zyskowicz ja Kalli. Sen jälkeen menemme puhujalistaan.

15.14 Kari Uotila vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vaikka tämä hyväksyttyvyys kunnissa tuulivoimalle ehkä pikkasen tämän seurauksena lisääntyy ja varmaan totta on myös se, mitä edustaja Hassi totesi tästä tukijärjestelmän ylikompensoivasta vaikutuksesta tällä hetkellä, niin kyllä täällä aika ihmeellisiä väitteitä on esitetty: että se parantaa tämän liiketoiminnan kannattavuutta, että jonkun elinkeinotoiminnan, tässä tapauksessa tuulivoimateollisuuden, tuulivoimatuotannon, verotus 2014 kaksinkertaistettiin — kun ajatellaan koko elinkaaren verotusta — ja nyt se tällä uudistuksella kolminkertaistetaan. Näin köhän toimii muillakin liiketoiminnan osa-alueilla, että kun muutaman kerran korotetaan

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

verotusta ja moninkertaistetaan se, niin kyllä pöhinä lisääntyy? Kyllä minä vähän tätä ihmettelen.

15.15 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sen verran tässä nyt täytyy vielä kerran palata näihin veronkorotuksiin ja veronalennuksiin ja kaikkeen tähän kokonaisuuteen, että kuulimme täällä, että kokoomus ei koskaan halua nostaa veroa, ellei ole pakko, ja kuitenkin kokoomus nyt halusi nostaa kiinteistöveroa. Eilen keskusteltiin siitä, kun nostetaan lämmityspolttoaineiden verotusta. Mielestäni todella surullista on, että nyt ollaan nostamassa ensi vuodelle myös lapsiperheiden verotusta. Kyllä näitä veroja kokoomus on valmis nostamaan, vai onko kokoomus sitä mieltä, että huomenna ne sitten eivät ole välttämättömiä mutta juuri tänään ovat? Toivottavasti seuraavaksi perutaan tämä lapsiperheiden veronkiristys, mitä olemme tässä nyt jo kerran peräänkuuluttaneet, nimitäin koska kerran on vaikutusta näillä puheenvuoroilla täällä, toivon, että tämä olisi se seuraava kohde.

Sen sijaan, puhemies, tämä on mielestäni väärää arvopolitiikkaa, että nyt kun meillä kerran kuitenkin joitain veroja on varaa myös laskea, niin miksi lasketaan [Puhemies koputtaa] juuri miljoonaperintöjen, suurten metsäomistusten ja apteekkarien verotusta.

15.16 Ozan Yanar vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me uskomme siihen, että tuulivoiman verotuksen muokkaus vaikuttaa myönteisesti siihen, kuinka tuulivoimaan paikallisesti suhtaudutaan, eli muutos voi osaltaan tukea tuulivoimaa, ja se on meidän kaikkien yhteinen tavoite. Se lisää kuntien halukkuutta kaavoittaa tuulivoimaloita, mikä on uusiutuvan energian lisäämisen näkökulmasta erittäin tärkeä asia, ja tämän myönsi myös edustaja Myllykoski, vaikka puolueensa jätti asiasta vastalauseen.

Valiokunnan lausumaehdotuksissa on tärkeitä näkökulmia, ensinnäkin se, että patistetaan hallitus seuraamaan ja selvittämään, miten kiinteistöveron korotus vaikuttaa uusiin tuulivoimainvestointeihin, ja samalla on erittäin tärkeää kiirehtiä uuden tukijärjestelmän käyttöönottoa, koska epävarmuus vaikuttaa tuleviin investointeihin.

15.17 Toimi Kankaanniemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin on syytä tarkastella esimerkiksi lapsiperheitten tilannetta kokonaisuudessaan. Lapsivähennyksen poistaminen, lämmityskustannusten kasvattaminen ja tämä hallituksen yritys kiristää kiinteistöveroa — kaikki — kohdistuvat sellaiseen lapsiperheeseen, jolla on pienet tulot ja joka ei hyödy päivähoitomaksujen poistamisesta tai alentamisesta. Tällaisia perheitä on, jotka ovat nollaluokassa, ja tämä kertoo kyllä aika kylmää ja karua kieltä näille perheille. Hyvä siis, että edes tältä osin saimme nyt muutoksen valiokunnassa, että näin ei tapahdu.

Arvoisa puhemies! Täytyy kyllä yhtyä edustaja Mäkipään erinomaiseen puheenvuoroon siitä, että tämä järjestelmä on vinossa, ja odotankin, että siniset nyt voimallisesti lähtevät ajamaan kiireellä sitä, että nämä pahat järjestelmän epäkohdat korjataan. Ne luovat nopeasti yhä syvenevää eriarvoisuutta tässä maassa ja johtavat kohtuuttomaan tilanteeseen.

15.18 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Viitanen, joka edustaa ”rakastakaa verojanne” -puoluetta, kuvittelee, että kokoomus kuuluu

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

samaan puolueeseen, [Pia Viitanen: En todellakaan kuvittele!] mutta voin kertoa, että ei kuulu.

Mitä sitten tulee, näin debatin lopuksi vielä, tähän peruskysymykseen: Kokoomus ei halunnut korottaa kiinteistöveroja. Kokoomus halusi alentaa pieni- ja keskituloisten perheiden päivähoito- tai — niin kuin tänä päivänä sanotaan — varhaiskasvatusmaksuja. [Pia Viitanen: Hyvä, sillä aiemmin halusitte korottaa niitä!] Siinä onnistuimme, siinä onnistuimme. Useat tuhannet suomalaiset tulivat uutena ryhmänä maksuttoman päivähoiton, varhaiskasvatuksen, piiriin. Tämä tulonmenetys haluttiin kompensoida kunnille ja siinä päädyttiin kiinteistöveron korottamiseen. Kun kävi ilmi, että kiinteistöveron tuotot ovat kehittyneissä niin, että tätä korotusta ei tarvita, kokoomus ilmielien perui tämän korotuksen.

15.19 Timo Kalli kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ehkä tähän lopuksi on syytä todeta, millä tavalla me jatkossa voimme varmistaa, että kiinteistöveroja ei tulevaisuudessa tarvitsisi korottaa. Siihen on olemassa lääke: harjoitamme sellaista talouspolitiikkaa, jossa Suomeen kannattaa rakentaa, Suomeen kannattaa investoida, Suomeen kannattaa tehdä voimalaitoksia. Näin kiinteistössä mahdollistaa sen, että nämä verotuotot tulevaisuudessa voivat kasvaa.

Se, miksi varhaiskasvatusmaksujen kompensatio on jo täytynyt vuoden 18 osalta ja vuonna 19 vaje on enää 10 miljoonaa, johtuu siitä, että sekä viime vuoden lopulla että tämän vuoden alkupuolella on kaavoitettu maata entistä enemmän ja on rakennettu asunto- tuotantoa entistä enemmän ja nyt tämä massa alkaa tuottaa kiinteistöveroja entistä enemmän.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ja nyt puhujalistaan.

15.20 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Tässä on jo hyvää keskustelua käyty, ja voin yhtyä tuohon, mitä edustaja Kalli tuossa todella äsken totesi. Ehkä yleisemmin voisi todeta, että asumiskustannukset todella nousevat ja varsinkin täällä pääkaupunkiseudulla ne ovat karanneet jo käsistä osittain tavalliselta palkansaajalta, ja tämä on ongelma. Se on laajempi yhteiskunnallinen ongelma, mihin meidän pitää puuttua. Sehän näkyy ehkä myöskin sillä tavalla, että esimerkiksi vientiteollisuutta pääkaupunkiseudulle ei ole kovin paljon. Se on tuolla rannikolla ja Itä-Suomessa, missä asuminen on paljon halvempaa ja missä muutkin kustannukset ovat halvemmat. Tätä ei ehkä huomata pormestarikeskustelussa täällä Helsingissä.

Yksi seikka, millä kiinteistövero voi tähän vaikuttaa, on rakentamattoman maan kiinteistövero. Sillä on osin se taipumus, että se on insentiivi, että näitä maita otetaan rakennuskäyttöön, ja sillä tavalla saadaan uusia asuntoja, mikä osiltaan ainoastaan voi pitää tätä hintakehitystä kurissa.

Viittaan myöskin tuohon verotuksen tiekarttaan, mistä edustaja Kalli puhui. Se on minusta erittäin tärkeä päätös hallitukselta, että me katsomme — kun maailma muuttuu, työ muuttuu, digitalisaatio lisääntyy, verokilpailu kovenee, harmaan talouden ongelmat ovat olemassa — mikä on se ympäristö, missä me tulevaisuudessa keräämme veroja, ja miten politiikan pitää siihen sopeutua, jotta me voimme turvata siinä uudessakin tilanteessa hyvinvoinnin pohjaa.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Ja todella on tärkeätä, että yleisempänä kuviona nyt kokonaisveroaste on kääntynyt laskuun ja talous on käynyt nousuun. Se on se asia, mikä myöskin osaltaan lisää yhteiskunnan pyöriin lisää vauhtia.

15.22 Ozan Yanar vihr: Arvoisa puhemies! Tässä aika moni näkökulma tuli jo esille, mutta voisi vielä puhua tästä kiinteistöveron ylärajojen nostamisesta. Sen vaikutuksethan ovat aika vähäisiä, ja siksi äsken kysyin, kun hallitus olisi sillä rahoittanut varhaiskasvatustmaksujen kompensatiot, miten tullaan nyt toimimaan eli ovatko uudet leikkaukset tulossa. Mitä tässä on oikein tapahtumassa? Edustaja Outi Mäkelä vastasi hyvin, mutta kyllä minä edustaja Paateron tavoin ihmettelen uusia yhtäkkisiä verotuottojen lisäyksiä, kun me kaikki luulimme, että tilanne on sama kuin aiemmin, ja nyt nämä uudet verotuottoarviot tulevat vaikuttamaan tähän lopputulokseen. Tähän toivotaan hallitukselta vastauksia.

Tuulivoimaloiden osalta vielä kerran se, että me uskomme siihen, että tuulivoiman verotuksen muokkaus vaikuttaa myönteisesti siihen, että tuulivoimaan paikallisesti suhtaudutaan suopeammin, ja se lisää sitten näitä uusiutuvan energian panostuksia tulevaisuudessa.

15.23 Toimi Kankaanniemi ps: Herra puhemies! 90-luvun alussa asuntotuloverotus, manttaalimaksu ja katumaksu kumottiin ja tilalle säädettiin kiinteistövero. Se oli erinomainen uudistus sinänsä ja on ollut siis kunnille selkeä malli kerätä verotuloja. Silloin alkuun 93 kiinteistöveron alaraja asumisen osalta oli 0,1 prosenttia kiinteistön verotusarvosta. Nyt se on jo yli 0,4 prosenttia, eli se on nelinkertaistunut 25 vuoden aikana, ja näin on tehty eri hallitusten aikana, ja sosiaalidemokraatitkin ovat olleet sitä nostamassa. Siitä on tullut varallisuusvero, joka kohdistuu siis hyvin vahvasti asumiseen, ja näin ollen nämä korotukset kertovat siitä, että siitä on tullut aivan fiskaalinen tapa kerätä veroja. Sosiaalidemokratien johdolla kumottiin kuitenkin varallisuusvero, joka koski vain äärettömän rikkaita suomalaisia, ja tilalle ei tehty yhtään mitään, niin että mielenkiintoista tämmöinen pitkän linjan politiikka. Nyt myös kotona asuvalta eläkeläiseltä, joka saa 760 euroa takuueläkettä kuukaudessa, melkein kuukauden eläke saattaa mennä kiinteistöveron maksamiseen. Kun sitä hallitus aikoi vielä nostaa, niin kyllä se oli kohtuutonta. Oli siis erinomaisen tärkeää, että me saimme sen valtiovarainvaliokunnassa ja verojaostossa kumottua tai kaadettua niin, että hallitus tästä kohtuuttomasta toimenpiteestä luopui. Asumiskustannuksiaahan tämä ilman muuta nostaa.

Vihreät ovat kyllä hakoteillä tuossa, kun puhuvat tyhjästä tonteista. Eihän niillä asu kukaan, mutta asunnossa asuu, ja siitä maksetaan kiinteistöveroa. [Jyrki Kasvi: Kyllä tyhjäs-tä tontistakin maksetaan!]

15.26 Antti Rantakangas kesk: Arvoisa puhemies! Todella hallituksen hyvästä politiikasta johtuen kokonaisveroaste on laskemassa, ja se kertoo siitä, että Sipilän hallituksen talouspolitiikan iso linja on tuottamassa tulosta. Talous kasvaa, työttömyys vähenee, ja kaikella tavalla sellainen optimistisuus lisääntyy kansalaisten keskuudessa. Se on tietysti pitkäjänteisen työn tulos, joka perustuu siihen, että on tehty monia toimenpiteitä, joilla tätä talouden kuvaa on pystytty kääntämään: on parannettu yritysten toimintaedellytyksiä, on tehty tarpeellisia säästöratkaisuja, on saatu työmarkkinoilla sopimuksia aikaan. Tästä kokonaisuudesta nyt päästään nauttimaan siinä mielessä, että kokonaisveroaste nousee.

Tämä yleinen kiinteistövero on tietysti monienkin toimialojen osalta ongelmallinenkin. Otan nyt esiin tämän maatalouden. Maatalouden investoinnit ovat miljoonaluokkaa tällä

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

hetkellä. Uusien tuotantorakennuksien ja kiinteistöveron osuus on siitä todella huomattava. Sen takia oli hyvä, että tätä kiinteistöveron alarajaa ei lähdetty nostamaan eli hallitusryhmissä löytyi yhteinen näkemys, jonka sitten puolueitten johtajat myöskin kuittasivat, ja näin pitää ollakin, että valiokunnalla pitää olla mahdollisuus harkita asioita ja silloin, kun hallitusryhmät löytävät yhteisen näkemyksen, myöskin tarvittavia tarkennuksia näihin esityksiin tehdä. Tässä mielessä tämä oli myöskin parlamentarismen voitto.

Mitä tulee vielä tähän tuulivoimakiinteistöveroon, niin todella kunnissa on otettu erittäin myönteisesti vastaan se, että kunnat voivat saada kiinteistöveroja tuulivoimasta nykyistä enemmän, mikä mahdollistaa sitten peruspalveluitten, koulutuksen, terveydenhuollon ja työllistämistoimien rahoittamisen. Tässä mielessä vielä kerran ihmetys tuonne vasemmistoliiton suuntaan, joka ei tätä verolähdettä halua käyttää kansalaisten ja kuntalaisten palveluitten turvaamiseen.

15.28 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vielä kerran ihan lyhyesti: Ymmärrän sinänsä, että ne tahot, jotka suhtautuvat ylipäättänsä kriittisesti tuulivoimaan, tai ne tahot, jotka eivät halua suosia mitään tiettyä energiantuotantomuotoa verotuksessa, kannattavat tätä kiinteistöveron korotusta. Se on mielestäni johdonmukaista. Sen sijaan en ymmärrä niitä tahoja, jotka sanovat kannattavansa tuulivoiman kannattavuutta ja siitä huolimatta kannattavat sellaista verotuksellista muutosta, joka kyllä vähentää tuulivoiman kannattavuutta sijoittajien näkökulmasta. Tätä on sitten perusteltu sillä, että houkuttelevuus lisääntyy, mutta toisaalta ei ole pystytty näyttämään toteen, minkälaisia ongelmia tällä hetkellä olisi kaavoituksessa, jotka ikään kuin estäisivät kuntia kaavoittamasta tuulivoimapuistoja. Päinvastoinhan esimerkiksi Kristiinankaupunki tässä omassa lausunnossaan toi esille, että mitään tällaisia kaavoituksellisia esteitä ei ole. Eli vasemmistoliiton huolena tässä on ollut se, että tehdään muutos, joka heikentää kannattavuutta, kun toisaalta on kaksi isoa rakenteellista uudistusta tulossa koskien sekä tuotantotukea että kiinteistövero-

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Vielä edustaja Rantakangas, ja sen jälkeen puhujalistaan.

15.29 Antti Rantakangas kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllähän tosiaasia on se, että tuulivoimasähkön tuotanto on tällä hetkellä kannattavinta energiabisnestä. Se on kaikkien asiantuntijoiden mukaan näin, ja se perustuu tähän syöttötariffihinnoitteluun, joka perustui aikoinaan tiettyyn oletukseen sähkön hinnasta. Eli tässä mielessä se huoli tuulivoiman kannattavuuden heikentämisestä ei ole aiheellinen. Voisi sanoa näin, että siitä ylituotosta, mitä tällä hetkellä kertyy tuulivoimasähkön tuotannossa, pieni siivu otetaan kuntien peruspalveluitten rahoittamiseen, niitten koulujen ylläpitämiseen, terveydenhuollon ylläpitämiseen, työllistämistoimiin ja niin edelleen, jotka ovat keskustalle tärkeitä, että kunnat voisivat hoitaa kansalaisten kannalta tärkeitä peruspalveluita. Eli tämä edustaja Anderssonin mainitsema huoli tuulivoiman huonosta kannattavuudesta ei perustu tosiasioihin eikä faktoihin, ja tässä mielessä on aivan yllättävää, että tätä käytetään perusteena.

Tämä uusi energiatukijärjestelmään tulee tuomaan kaikki energiamuodot samalle viivalle uusiutuvan energian osalta, mikä on hyvä asia.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

15.30 Ville Tavio ps: Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten ollessa hallituksessa syöttötariffijärjestelmää tiukennettiin säätämällä, että tuulivoimala voidaan hyväksyä mukaan tariffijärjestelmään vain, jos sille on vahvistettu kiintiöpaikka tuulivoimaloiden kokonaiskapasiteetista.

Perussuomalaiset kannattavat myös tätä esitystä, jossa käytännössä kohdistetaan veronkorotus etenkin tuulivoimapuistoihin. Tekniseltä kannalta esitys on looginen, koska nykyisin pienten tuulivoimaloiden nimellistehoraja määräytyy kunkin yksittäisen tuulivoimalan perusteella, vaikka voimalat eivät yleensä käytännössä ole eristettyjä toisistaan. Jatkossa tehoraja määräytyisi usean yksikön muodostamissa tuulivoimapuistoissa voimaloiden yhteistehon perusteella. Suurin osa tuulivoimapuistoista on kytketty sähköverkkoon yhteisen liittymispisteen kautta, ja on perusteltua siis käsitellä näitä tuulivoimapuistoja ja tuulivoimaloita teknologisesti yhteen kytkettyinä kokonaisuuksina eikä vain hahmottaa niitä näennäisesti yksittäisinä laitoksina.

Ikävä asia tässä Suomen tuulivoimapolitiikassa on ehkä se, mistä tämäkin esitys on ikään kuin yksi osoitus jälleen: miten ailahtelevasta politiikasta on kyse, miten ailahtelevaa tämä tuulivoimalle annettu talouspoliittinen kohtelu Suomessa on. Sitä vaivaa johdonmukaisuuden puute. Se on ollut Suomea kohdannut tragedia, että tuulivoimaloiden tukitaso määrättiin aivan liian suureksi ja tuulivoimasta tehtiin syöttötariffilla vapaan kilpailun ja markkinoiden näkökulmasta keinotekoisen kannattavaa. [Timo Kalli: Perussuomalaiset esittivät vielä korkeampaa tukea!] Energiaviraston arvionkin mukaan tuulivoimalle maksettiin pelkästään viime vuoden aikana jopa 150 miljoonaa euroa tukea syöttötariffin kautta. Kyllä Suomi ansaitsisi parempaa energiapolitiikkaa.

15.32 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä keskustelu tuulivoimasta ja sen tulosta kiinteistöveron piiriin on tietenkin myönteinen asia. Se tuo kunnille lisää verotuloja, mitä pidän sinällänsä tärkeänä, ja niillä pystytään aina paremmin kuntien palveluita tuottamaan, ja toki se varmaan tuulivoiman hyväksyvyttäkin parantaa siltä osin. Tämä syöttötariffijärjestelmä tuulivoimaloille kaiken kaikkiaan on kuitenkin kyllä epäoikeudenmukainen järjestelmä ollut muita energiantuotantomuotoja kohtaan, ja on hyvä, että siinäkin varmaan lähitulevaisuudessa saadaan merkittäviä parannuksia ja saadaan nämä energiamuodot tasavertaisesti keskenään samalle viivalle.

Toinen asia, mitä tässä kiinteistöverokeskustelussa on myös nostettu, on kiinteistöverolla saatavat palvelut. Täällä on muutamissa puheenvuoroissa muisteltu 90-lukua, kun vielä oli katumaksut ynnä muita näitä, ja silloin katumaksuilla taajamissa ja kaupungeissa palveluja tuli. Olisi tärkeää, että nyt kun kiinteistövero maksetaan joka puolella Suomea, niin kaikille tulisi näitä palveluja, ja tämä onkin se asia, missä varmaan tulevaisuudessa joudutaan miettimään, miten niitä palveluja haja-asutusalueille ja maakuntiin saadaan maakuntauudistuksen muodossa, jotta siellä asuminen mahdollistuu.

Vielä haluaisin nostaa uudelleen kiinteistöjen arvon, markkina-arvon tai millä nimellä sitä nyt halutaan kutsuakin. Se olisi syytä saada ajan tasalle siltä osin, että selvästi täällä pääkaupunkiseudulla ja tuolla maakunnissa kiinteistöjen arvot eivät ole niissä oikeissa mitasuhteissa, mitä niiden pitäisi olla, ja niiden arvojen päivittäminen tai ajantasaistaminen olisi tärkeää, jotta tämä vero olisi oikeudenmukainen.

15.34 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä tuulivoiman verotuksen pieni kiristäminen on mielestäni aivan hyvä ja perusteltu. Tosiasia on kuitenkin se, että tuu-

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

livoimalle annettava syöttötariffi 12 vuoden ajalta on erittäin kannattavaa bisnestä ollut joillekin. Jonkun tapauksen luin lehdestä, jossa oli todettu muuankin tuulivoimafirma, jolla ei ole yhtään palkattua työntekijää, vuotuiset tuotot olivat aivan huikeat. Eliikkä kyllä voi sanoa, että siinä pikkuisen liian reilulla kädellä tukea annettiin, mutta se oli senhetkinen päätös ja 12 vuotta kestää sen sopimuksen jälkeen, mitä niitä sopimuksia silloin aikoinaan tehtiin.

Mutta joka tapauksessa tämä veronkiristys nyt ei maailmaa kaada, koska esimerkikiselman mukaan se pienentäisi voittoja vain keskimäärin noin 4 prosentilla, eliikkä sillä prosenttiluvulla ei kyllä maailma kaadu. Ja kun se menee, kuten edustaja Pakkanen puheenvuorossaan totesi, yhteiskunnalliseen hyvään, kuntien verokassaan, jolla sitten tarjotaan kuntalaisille palveluja, se on ihan perusteltu ajatus ja hyvä esitys sinänsä.

Mitä tulee sitten kiinteistöveron alarajan nostoon, josta nyt on paljon tänäkin päivänä puhuttu, niin on aivan todella hyvä asia, että verotulot valtiolle ja kunnille kehittyvät positiiviseen suuntaan. Ja voidaan todellakin verotuksessa tarvittaessa vaikka helpottaa vielä lisääkin, koska se on selvä asia, ihan kiistämätön taloustieteellinen tosiasia, että kun veroja kevennetään ja taloudellista intensiteettiä lisää, ihmisten ostovoima kasvaa ja koko talous elpyy. Siitä meillä on nyt hyvät esimerkit, ja kun katsoitte illalla televisiosta, esimerkiksi Äänekosken tehtaan yhteydessä, kun siellä muuan pörssianalyytikko analysoi Suomen taloustilannetta tällä hetkellä, viesti oli erittäin positiivinen. Iltauutisissa — muistamani mukaan se oli kymppiuutisissa, mutta kuitenkin jossakin illan pääuutislähetyksessä — tämä oli, ja siinä oli hyvää tekstiä siitä, miten kannattaa talous hoitaa.

Lopuksi, arvoisa puhemies: Kun katsoo budjettikirjaa, todellakin siellä näkyy verotulojen kehitys, mikä valtiolla on ensi vuodelle arvioitu. Ne ovat todella rohkaisevia lukuja, [Puhemies koputtaa] mikä tarkoittaa sitä, että politiikka on vaikuttavaa ja se toimii.

15.36 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Märkä syksy on aiheuttanut Suomessa poikkeuksellisen ongelmalliset vilja-, öljy- ja palkokasvien korjuuolot. Kuvaavaa on, että nyt ollaan kääntymässä marraskuulle ja korjuutyöt ovat Etelä-Suomessakin edelleen käynnissä, puhumattakaan Pohjanmaasta, Itä-Suomesta, Keski-Suomesta, Pohjois-Suomesta. Nyt olisi etsittävä erilaisia keinoja, sellaisia luontaisia, käytettävissä olevia keinoja, joilla maataloutta voidaan auttaa tässä tilanteessa. Ruotsissahan maatalouden tuotantorakennuksilla ei ole koskaan ollut kiinteistöveroa, ja samaan tilanteeseen pitäisi päästä meilläkin. Meillähän kiinteistöveroa tuotantorakennuksista maksavat nimenomaan nuoret ja äskettäin investoineet viljelijät, jotka muutenkin ovat tarpeeksi hankalassa tilanteessa. Aina-kaan minä en ole saanut valtiovarainministeriöltä kunnollista selvitystä siitä, miksei meillä voisi toteuttaa sitä samaa, mikä Ruotsissa on ollut alusta alkaen voimassa, eli maatalouden tuotantorakennuksista ei siellä koskaan ole maksettu kiinteistöveroa.

15.37 Kari Kulmala si: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä tuulivoimarakentaminen tulee normaalin voimalaitoskiinteistöveron piiriin, joka on korkeampi kuin yleinen kiinteistövero kunnissa. Kunnat itse päättävät kiinteistöveroprosentistaan. Yleinen kiinteistövero on maksimissaan 1,8 prosenttia ja voimalaitoksille kiinteistövero on maksimissaan 3,1. Tämä ei tarkoita sitä, että kaikki tuulivoimamyyllyt tulisivat tämän korkeamman eli voimalaitoskiinteistöveron piiriin, vaan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli yhteen kytetyt tuulivoimalat, joissa on yksi syöttöputki valtakunnan verkkoon, ylittävät sen 10 megavolttiampeeria. Käytännössä tällä hetkellä tuulivoimamyyllyt ovat olleet yleisen, alem-

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

man prosentin piirissä. Nyt nämä puistot, jotka ylittävät tämän rajan 10 megavolttiampeeria ja joilla on se yksi syöttökaapeli valtakunnan verkkoon, tulevat tämän ylemmän kiinteistöveron piiriin.

Tällä hetkellä Verohallinnon rekisterissä on noin 450 tuulivoimalaa, jotka sijaitsevat 43:n eri kunnan alueella. Tuulivoimalaitosten yhteenlaskettu verotusarvo vuonna 2017 on 320 miljoonaa euroa ja laskennallinen kiinteistövero 3,6 miljoonaa euroa. Käytännössä tämä lakimuutos tarkoittaa sitä, että kuntien verotuotto tältä osin kasvaa merkittävästi. Pidän tätä hallituksen esitystä tältäkin osin erittäin hyvänä.

15.39 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Arvoiset kollegat ovat aivan perustellusti muistuttaneet siitä, että tuulivoimaloiden kiinteistövero menee kunnan hyvien ja tarpeellisten palvelujen rahoittamiseen. Muistuttaisin arvoisia kollegoja siitä, että aivan sama koskee muutakin kiinteistöveroa: muukin kiinteistövero menee kunnan hyvien ja tarpeellisten palvelujen rahoittamiseen.

Moni puheenvuoron käyttäjistä on iloinnut siitä, että hallitus perui ehdotuksensa nostaa kiinteistöveron alarajaa vedoten sen vaikutuksiin niin sanottuihin mummonmökkeihin eli muuttotappioalueilla omakotitaloissa asuviin ihmisiin — taloissa, joiden myyntiarvo on hyvin alhainen [Markku Rossi: Onko huono asia?] ja kiinteistöverotusarvo on suurempi kuin niiden todellinen markkina-arvo. Valtiovarainvaliokunnan mietinnön mukaan se, että kiinteistöveron alarajaa ei nosteta, vaikuttaa kuitenkin ensisijaisesti pääkaupunkiseutuun ja Uudenmaan maakunnan kuntiin eli pääsääntöisesti aivan muualle Suomeen kuin niihin, joita tässä keskustelussa on tiuhaan mainittu.

Aivan kuten Touko Aalto totesi, tarkasteltaessa verotusta ja tarkasteltaessa sen tulonjakovaikutusta on syytä tarkastella koko verotusta. On perusteltua keventää verotusta kaikkein pienituloisimmilta. Siinä tehokkaimpia keinoja on kunnallisveron alarajan nosto, aivan kuten edustaja Aalto totesi.

Kiinteistöveroa käytetään monissa maissa leikkaamaan kiinteistön niin sanottua ansiotonta arvonnousua, joka tuntuu erityisesti suurissa kaupungeissa, kuten Suomessa vaikkapa pääkaupunkiseudulla. Silloin se leikkaa nimenomaan varakkaimpien tuloja ja [Puhemies koputtaa] arvokkaimmilla tonteilla sijaitsevien kiinteistöjen ansiotonta arvonnousua ja tuloa.

15.41 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Täällä on käyty tänään hyvää talouspoliittista keskustelua, ja varsinkin esitetty kiinteistöverotuksen pienvoimalasäännöksen muutos syöttötariffeista nauttivien tuulivoimapuistojen saamiseksi korkeamman kiinteistöveron piiriin on hyvin kannatettava.

Joitakin asioita on toki tänäänkin jäänyt hieman epäselväksi. Ensinnäkin tämä hallituksen kaavailema logiikka, jolla kiinteistöveroprosenttien alarajoja aiottiin nostaa, ei sellaisenaan olisi tuonut kunnille euroakaan sellaista lisärahaa, jota ne eivät olisi jo aiemmin voineet veronmaksajilta halutessaan kerätä omilla lähidemokraattisilla päätöksillään. Ainoastaan kuntien liikkumavara olisi kaventunut, jos tämä hallituksen alkuperäinen esitys kiinteistöverolain muuttamisesta olisi mennyt läpi sellaisenaan. Tämä kysymys, miksi tätä alarajojen nostoa alun perin yritettiin tehdä, on sellainen, johon en ole saanut vastausta lukuisista yrityksistä huolimatta. Toivottavasti hallitus kuitenkin ottaa tästä tämän viikon sähläilystä opikseen ensi vuoden budjettiesitystä varten.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Arvoisa puhemies! Toisena asiana vielä mainittakoon: Edustaja Vartia otti esille sen, että kiinteistöveron nousu jäisi aina vuokranantajan maksettavaksi eikä siten nostaisi vuokria. Valitettavasti edustaja Vartia on näköjään jo ehtinyt poistua tästä täysistunnosta, mutta hän kuitenkin tietänee sen, että markkinatalouden perusteisiin kuuluvat sellaiset termit kuin kysynnän ja tarjonnan hintajousto, eikä ole mitään syytä olettaa, että vuokrienkaan osalta vuokra-asuntojen tarjonnan hintajousto olisi nolla tai kysynnän hintajousto ääretön. Näin ollen ainakin osa veronkorotuksista väistämättä valuisi vuokralaisten maksettavaksi. Erityisesti täällä pääkaupunkiseudulla, missä nyt olemme, on pulaa tarjonnasta ja paljon kysyntää vuokra-asunnoista, ja siten vuokra-asuntojen hinnat, jotka ovat jo hyvin korkeat nykyisin, nousisivat todennäköisesti ennestään ja jopa [Puhemies koputtaa] saattaisivat pahentaa asunnottomuutta.

15.43 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Se varmasti tässä keskustelussa kiinteistöverosta on ollut myönteistä, että siitä lopputuloksesta, että pakkonosto peruttiin, olemme tietenkin kaikki samaa mieltä: se on mukava, hyvä ja tarpeellinen asia.

Mutta, puhemies, halusin tämän puheenvuoron käyttää siksikin, että haluan nyt vielä kerran alleviivata ja kiinnittää huomiota siihen kysymykseen, miksi ylipäätään tällainen esitys kannatti tuoda. Täällä on viitattu näihin kiinteistöverotuoton uusiin arvioihin, ja kuten totesin jo kerran ja haluan sen vielä toistaa, ettei jää väärää käsitystä kellekään täällä salissa olijalle, tämä ennakkotieto, joka tuli maaliskuussa, kertoi, että kertymä olisi 1 804 miljoonaa, ja tämä sitten lokakuun 2. päivänä maksuunpannun perusteella tullut tieto oli 1 794 miljoonaa eli ei suinkaan enemmän vaan jopa hieman vähemmän, mutta kutakuinkin se oli samoissa, eli ei ollut tullut mitään olennaista. Tämä on viimeksi tänään verojaostossakin kysytty, eikä ole tullut mitään olennaista uutta tietoa budjettiriihen teon jälkeen, eikä ole viikossa tullut, eikä muutenkaan ole olemassa mitään uutta julkista tietoa joistain uusista taloista, joita tänne salamannopeasti nyt olisi sitten tullut ihan viime hetkillä. Eli tällaista ei ole ollut, ja siksi kysyn, miksi tämä ylipäätään on ollut tarpeellista tehdä, koska nämä kaikki samat tiedot ovat olleet käytettävissä aiemmin.

Toinen mielestäni hyvä kysymys tässä yhteydessä on se, että kun nyt tehdään näitä paljon puhuttuja muutoksia näihin arvostuksiin, olisi hyvin viisasta ja maltillista pidättäytyä kiinteistöveroprosentin jatkuvista nousuista, kunnes tämä uudistus tulee valmiiksi.

Olemme kysyneet myös, miksi sitten ylipäätään tehdä tällaista lakia, joka nyt sitten lopulta, jos nämä korotukset jätetään ennalleen, ei oikeastaan johda mihinkään eikä auta yhtäkään kuntaa. Miksi tarvitsee tehdä laki vain lainsäätämisen ilosta, sekun on jäänyt kaiken kaikkiaan hieman epäselväksi.

Puhemies! Lopuksi voin tulla sinne, jos haluatte, esittämään tämän viimeisen kysymyksen. [Ben Zyskowitz: En usko, että halutaan!]

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Joo, edustaja voi jatkaa puheenvuoroaan pöntöstä. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Lohdutettakoon edustajia sillä, että tämä on vain loppukysymys, mikä on mielestäni kuitenkin tärkeä. Nimittäin kun vähän meitä moitittiin siitä, miksi sitten tätä ylärajaa ei saisi nostaa, kun meidän vastakysymyksemme oli, että miksi täytyy nostaa, kun se ei johda mihinkään ja se on turhaa, niin olisin halunnut kysyä vielä: Hallitus itse perustelee tätä kiinteistöveron ylärajan nostoa omassa esityksessään sivulla 8 sillä, että kiinteistöveron alara-

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

joja ensinnäkin haluttiin korottaa, jotta voidaan kompensoida, ja sitten ylärajoja korotetaan, koska halutaan tasaisesti muuttaa veron rakennetta, mikä siis tarkoittaa, että ylärajoja perusteltiin aikoinaan alarajojen korotuksella. Nyt jos sitten alarajojen pakkokorotus poistuu, miksi ihmeessä on sitten pakko tämä ylärajan korotus tehdä?

Tällaisia kysymyksiä meillä mielestäni, puhemies, ihan aiheellisesti on kysytty, ja siksi on tärkeää, että meillä on mahdollisuus siinä lain toisessa käsittelyssä esittää koko paketin hylkyä, ja siinä yhteydessä, toistan vielä, meillä on tarkoitus saattaa eduskunnan toivottavasti hyväksyttäväksi ponsi, jossa sitten puututaan näihin asumiskustannuksiin ja tähän tietynlaiseen sosiaaliseen ja alueelliseen oikeudenmukaisuuteen. Se on mielestäni tärkeä kannanotto, ja toivottavasti se tiistaina etenee.

15.47 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Viitasta sitkeästi hämmentää se kysymys, että miksi tämä kiinteistöveron alarajan korotus alun perin tuotiin tänne eduskuntaan. Yritän taas kerran selostaa, mistä oli kyse.

Kun hallitus päätti puoliväliriihessä, että varhaiskasvatusmaksuja alennetaan ennen kaikkea kannustinloukkujen vähentämiseksi ja lapsiperheiden tukemiseksi, niin tuo päätös merkitsi laskennallisesti sitä, että kunnilta jäi maksutuloja saamatta noin 70 miljoonaa euroa. Tässä tilanteessa hallitus ei tehnyt sitä vanhanaikaista, että olisi vain korotettu verotuottoja, vaikka tämä on usein hyväksi — eli huonoksi — havaittu tapa rahoittaa erilaisia menonlisäyksiä tai tulonvähennyksiä ja vaikka on sinänsä aivan totta, että esimerkiksi 70 miljoonan euron määrä mahtuu hyvin niin sanottuihin virhemarginaaleihin, kun arvioidaan kaiken kaikkiaan verotuottoja valtiolle tai kunnille.

No, joka tapauksessa, näin hallitus päätti, olla rehellinen, että kun kunnilta tuloja lähtee, niin kunnille tuloja tuodaan lisää sillä, että kiinteistöveroa korotetaan. Kun sitten valtiovarainvaliokunnassa tätä esitystä käsiteltiin, niin siellä tuli esiin se, että näyttää siltä, että kiinteistöveron tuotto kehittyy sillä tavoin myönteisesti, että ilman tätä alarajan korotustakin päästään niihin lukuihin, jotka merkitsevät, että ei tarvita tätä veronkorotusta. [Pia Viitanen välihuuto] — Ja edustaja Viitanen, tämä ei välttämättä ollut hirveän järkevää kaiken kaikkiaan, mutta tämä on rehellinen selitys sille, mitä tapahtui. [Pia Viitanen: Arvostan rehellisyyttä!]

15.49 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin aloitan tästä kiinteistöveron korotusesityksestä, joka tänään on käsiteltävänä. On syytä alkuun todeta, että tämän esityksen matka tähän saliin on ollut varsin mielenkiintoinen. [Markku Rossi: Ihän normaali!] Aivan normaalissa järjestyksessä on asiaa käsitelty ja löydetty edestämme nyt sellainen kiinteistöveron korotusehdotus, joka tosiasiaassa tuottovaatimuksiltaan ei tule saavuttamaan sitä esitettyä tuottoa, ja silti tänne eduskuntaan tuodaan suuren salin käsittelyyn torsoksi jäänyt kiinteistöveron korotusesitys. Perustelen tätä näkökulmaa joillakin huomioilla.

Ensinnäkin hallitus esitti eduskunnalle lähete keskustelussa, että kiinteistöveron alarajaa nostettaisiin ja sen takia sitten myös ylärajaa nostettaisiin. Kun tätä esitystä sitten käytiin valtiovarainvaliokunnassa läpi, huomattiin, että tähän esitykseen alarajojen korotuksesta sisältyy monenlaisia ongelmia. Hallituspuolueet päättivät samana aamuna, kun asia valtiovarainvaliokunnassa tuli viimeiseen ratkaisevaan käsittelyyn, että tätä alarajan korotusta ei tehdä. [Markku Rossi: Näin oli!] — Näin oli. — Olen iloinen siitä, että hallituspuolueet kuulivat tähän asiaan liittyvän kritiikin ja ottivat sen vakavasti. Lopputuloksena ollaan ti-

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

lanteessa, jossa alkuperäinen korotusehdotus alarajojen osalta ei mennyt läpi. Tällä samalla kannalla SDP on ollut, siltä osin onnistunut esitys.

Tämän esityksen ongelmaksi tulee se, että saliin tulee nyt esitys siitä, että kiinteistövero-
rojen ylärajaa nostettaisiin. Tarjottaisiin siis kunnille vapautta ja mahdollisuutta korottaa
kiinteistöveron ylärajoja. Nyt jokainen meistä joutuu kysymään, onko tämä ongelma, kos-
ka yleensä lakiahan muutetaan silloin, kun on kädessä joku huomattava ongelma. Minun
tiedossani ei ole tällaista ongelmaa, että kunnat olisivat suurilla joukoilla pyytäneet, että
tätä ylärajaa saataisiin korotettua. Pikemminkin ongelma on siinä, että alarajojen korotus
olisi koskenut noin 170:tä kuntaa, ja sen takia he kokivat, että tämän korotuksen tekeminen
kolmatta kertaa tällä hallituskaudella peräkanaa olisi suuri ongelma juuri siksi, että kiin-
teistöveroa on jo korotettu niin roimasti. Samaan aikaan tämä vaativa kuntakenttä näki
myös järkevänä, että alarajan korottaminen kolmatta kertaa tällä toimin ei ole myöskään
vastaus siihen, mitä lähdettiin hakemaan.

Kiinteistöveron korotusehdotushan tuli käsittääkseni hallituksen pöytään siksi, niin kuin
tässä on jo todistettukin, että vaka-maksujen eli näiden varhaiskasvatusmaksujen alentami-
sen johdosta syntyi kustannusvajetta se 70 miljoonaa, josta päätettiin hallituspöydässä 25
miljoonaa korvata tällä kiinteistöveron korotuksella. Tuntuu tosi pahalta. Se porukka, joka
kiinteistöveron alarajaa korottamalla — eli nämä 170 kuntaa — olisi käytännössä hankki-
nut tulot vaka-maksujen alentamiselle, olisi ollut se kuntakenttä, joka sitten olisi maksanut
kaikkien puolesta tämän varhaiskasvatusmaksujen alentamisen. Siltä osin ei olisi suoraan
verrannollisesti kohdennettu näitä kustannuksia siihen kenttään, joka sitten oikeasti tämän
uudistuksen maksaisi. Sanon tämän siitä huolimatta, että kannatan lämpimästi varhaiskas-
vatusmaksujen alentamista ja niiden poistamista pitkällä aikavälillä niin, että varhaiskas-
vatus olisi kokonaan maksutonta. Mutta ymmärrän kuntakentän kritiikin siitä, että varhais-
kasvatusmaksujen alentamisen kompensatiota olisi pitänyt hakea jostakin muualta kuin
kiinteistöveroa korottamalla.

Nyt tullaankin siihen ongelmaan. Nyt kun kiinteistövero ei nouse, niin mistä tämä uu-
distus ja myöskin loppumiljoonat, jotka kiinteistöveron korottamisella oli tarkoitus hank-
kia, nämä rahat, sitten hankitaan, kun tämän ylärajan korottamisella tosiasiassa kassaan ei
merkittävää värähdystä kilahda? Tältä osin on turhaa täällä selittää, turhaa selittää, kun
budjetointia tehdään, että ne kerrat, kun aikaisemmin on kiinteistöveroa korotettu ja ennus-
te on jäänyt jälkeen todellisesta, lisää rahaa on tullutkin kiinteistöveron korottamisilla jo ai-
kaisemmin. Niitä valitettavasti tämän esityksen yhteydessä ei käsitellä, vaan me käsitte-
lemme täällä eduskunnassa tätä hallituksen nimenomaista ehdotusta, jonka tuotto-odotuk-
set ovat 66 miljoonaa. Siltä osin eduskunnassa kai on syytä kysyä, mistä nämä 66 miljoonaa
sitten tosiasiassa otetaan, kun tällä käsittelyssä olevalla esityksellä niitä ei kerry.
[Markku Rossi: Verotulot kasvavat!]

Hyvä puhemies! Totean nyt tässä yhteydessä siis, että SDP:hän pitää kiinteistöveroa si-
nänsä hyvänä verona siksi, että se on omaisuuteen kohdistuva vero. Me olemme taannoin
myös itse korottaneet kiinteistöveroa, mutta sillä on myös huomattavia negatiivisia vaiku-
tuksia esimerkiksi vuokralla asuvien mutta myöskin kaikkien suomalaisten asumiskustan-
nuksiin. Tämä on ollut yhteinen hanke, että asumiskustannuksista ei tehdä liian kalliita täs-
sä maassa, minkä vuoksi on syytä kysyä aina vain uudelleen, onko harkittua, että kahden
vuoden aikana jo kolmatta kertaa kiinteistöveron korotusta harkittiin hallituksen piirissä.
Minusta on hyvä, että hallituksen joukot täällä eduskunnassa ovat pitäneet tiukkaa linjaa
tässä ja olette lähteneet siitä, että hallituksen tavoitteet 100 miljoonan veronkorotuksista

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

ovat jo täynnä ja siihen vedetään viiva. Tämä on minusta tässä kiinteistöveroasiassa aivan oikea johtopäätös.

Mitä tulee siihen, mihin tämän esityksen hyväksyminen eduskunnassa johtaa, niin voidaan todeta, että turhaa sääntelyä, turhaa byrokratiaa, ja siltä osin hallituksen suuri kärkihanke on ollut kuitenkin byrokratiaa ja turhaa sääntelyä vähentää. Siltä osin SDP peräänkuuluttaa tässäkin, että miksi ylipäätään tätä esitystä tänne tuodaan, kun sellaisia kuntia, jotka haluaisivat ylärajalta vielä pyrkiä uudelle ylärajalle, tietääkseni ei ole, ainakaan tarvetta ei ole missään esittänyt vielä kukaan näistä kunnista.

Arvoisa puhemies! Ihan lopuksi totean sitten tästä toisesta käsittelyssä olevasta esityksestä eli korkeammasta kiinteistöverosta tuulipuistoille. Totean ensinnäkin sen, että kiitos myös siinä valtiovarainvaliokunnalle suuresta yhteistyöstä — myöskin oppositiossa voi vaikuttaa tähän asiaan. Olen erityisen iloinen siitä, että valtiovarainvaliokunnassa haluttiin tehdä yhteistyötä yli hallitusrajojen ja siltä osin saatiin tämä tuulipuistojen kiinteistöveron korotus vietyä läpi niin, että myöskin kaikki näkökulmat otettiin huomioon. Siihen liittyy kaksi lausumaa, jotka SDP sai tässä käsittelyssä läpi. Kiitän vielä kerran siitä, että tämä tekee nyt mahdolliseksi sen, että tätä korkeampaa kiinteistöveroa voidaan periä näillä tuulisilla alueilla, mikä varmasti mairittelee kuntalaisia ja kunnan päättäjiä siinä, että myöskin hyötyä tuulipuistoista tulee, mutta se riittävällä tavalla ottaa huomioon myös sen, että tulevatkin tuotannon edellytykset voidaan pitkällä aikavälillä turvata. Tältä osin pidän sitä varsin tasapainoisena kokonaisuutena. Nyt kun valiokunnan puheenjohtaja on paikalla, niin kiitän tästä myös Timo Kallia henkilökohtaisesti.

15.58 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Haluaisin vielä tuoda esille eilen julkaistussa VATTin blogissa, Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen blogissa, esitettyjä näkökohtia siihen, korottaako kiinteistöveron korotus vuokria. Tämän VATTin blogin, joka on tietysti netissä jokaisen luettavissa, logiikka on suunnilleen se, että niillä alueilla, esimerkiksi pääkaupunkiseudulla, joilla vuokrat ja asuntojen hinnat määräytyvät käytännössä sen mukaan, mikä on vuokralaisten ja asunnonostajien kipuraja, kiinteistöveron korotus ei tätä kipurajaa nosta, ei nosta maksuhalukkuutta. Sen sijaan se on tulonsiirto kiinteistöjen omistajilta, asuntojen omistajilta ja vuokranantajilta kunnille. Muuttotappiopaikkakunnilla, joissa tilanne on toinen, on enemmän vuokralaisen markkinat ja ostajan markkinat. Tilanne on hyvinkin toinen, ja sen takia on hyvin tärkeää, että tässä keskustelussa on joka ryhmästä havaintojeni mukaan tuettu sitä ajatusta, että tehdään laajempi kiinteistöveron kokonaisuudistus, jossa tarkistetaan myöskin kiinteistöjen arvotusta. [Markku Rossi: Ehdottomasti!]

Sitten vielä tästä tuulivoimasta haluaisin todeta sen, että mielestäni on erittäin hyvä asia, että valtiovarainvaliokunta on hyväksynyt ponnen, jossa todetaan, että kun tuulipuistojen kiinteistöverotusta nostetaan, niin tämän korotuksen vaikutusta tuulivoimainvestointeihin ja niiden kustannustasoon seurataan ja tarvittaessa ryhdytään toimiin, jotta meidän energia- ja ilmastopoliittiset tavoitteet toteutuvat ja uusiutuvan energian rakentaminen toteutuu vähintään tavoitellulla tavalla.

16.00 Ari Torniainen kesk: Arvoisa puhemies! Tässä salissa on nyt käyty käytännössä lähes tarkalleen kaksi tuntia keskustelua siitä, miksi nyt päätetään, että kiinteistöverojen alarajoja ei nosteta. Omasta mielestäni on nimenomaan vain hyvä asia se, että kiinteistöverojen alarajoja ei nosteta, että ollaan eduskunnassa päädytty tähän ratkaisuun. En oikeas-

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

taan ymmärrä, mitä ongelmaa oppositio näkee tässä prosessissa, koska nyt on nimenomaan päästy hyvään lopputulokseen.

Tässä on tärkeää omasta mielestäni se, että kiinteistöveroista nyt ja myöskin tulevaisuudessa päätetään kunnissa, nimenomaan kunnanvaltuustoissa. Siellä se päätöksenteko on nimenomaan lähellä ihmisiä.

Omasta mielestäni kiinteistövero ei ole ongelmaton asia. Siinä on ongelmakohtia, ja nyt pitäisi pikemminkin katsoa tulevaisuuteen, kiinteistöverotuksen uudistukseen, miten sitä tehdään. Siinä on tärkeää, että tontin ja rakennusten verotusarvo päivitetään siten, että katsotaan sijaintiin perustuva maan arvo, rakentamiskustannukset, ikä, mikä rakennuksella on, ja myöskin ne yksilölliset ominaisuudet, mitä kyseisellä rakennuksella on. Tässäkin uudistuksessa sitten on omasta mielestäni tärkeää se, että meillä digitaalisuus huomioidaan siellä, että sijaintiin perustuvasta maan arvosta ja hinta-alueista laaditaan jatkuvasti päivittyvää tietoa, hinnastoa ja niin pois päin. Sitten myöskin rakennuksen verotusarvo perustuu todelliseen kustannukseen sillä alueella. Omasta mielestäni se on tärkeää.

Se, mikä myöskin kiinteistöverossa ihmisiä keskusteluttaa aina, on se, mitä vastinetta kiinteistöveroillaan [Puhemies koputtaa] kuntalainen saa. Siihen pitäisi kiinnittää enemmän huomiota. Se vastine on eri kunnissa, kaupungeissa ja eri kaupunginosissa hyvinkin erilaista.

16.02 Timo Kalli kesk: Arvoisa puhemies! Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintöluonnos, jossa esitetään kolmen pykälän muuttamista. Mietinnössä kuvataan hallituksen esitystä, mutta sitten tulee varsinainen valiokunnan mietintöluonnos. Nyt monet keskusteluun osallistuvat tai osallistuneet hiukan sekoittavat näitä kahta asiaa. Minusta olisi parempi, että enemmän keskityttäisiin käsittelyn pohjana olevaan valtiovarainvaliokunnan mietintöön, jossa selvästi lähdetään siitä, että se kompensaatio, jolla varhaiskasvatustaksuja kompensoidaan, on jo täyttynyt 2018 osalta ja 2019 osalta [Riitta Myllerin välihuuto] vaje on 10 miljoonaa euroa. Itse henkilökohtaisesti uskon, että tällä laajemmalla pohjalla tämä 10 miljoonaa tulee täyttymään. Siihen palataan sitten vuoden päästä, ellei näin ole. Tämä on selkeästi mietinnössä tuotu esiin, ja toivottavasti jokainen tämän rekisteröi tällä tavalla.

16.03 Ville Vähämäki ps: Kunnioitettu puhemies! Totean vielä tuulivoimamietinnöstä sen, että tämä sisältää siis kaksi lausumaehdotusta, joista ensimmäinen on oikein hyvä ja kannatettava, mutta toinen, kun sitä lähemmin tutkii, on kyllä hiukan sekavan oloinen. Tässä ehkä täytyisi vielä miettiä sitä, pitäisikö kyseistä lausumaehdotusta muokata eli täytyisikö opposition tehdä siihen vastaesitys, jolla tämä saataisiin sitten oikeampaan suuntaan. Tämä kuitenkin tulee ohjaamaan aika voimakkaasti meidän hallintokoneistoa, ja näin olen voisi olla, että jonkunlainen toinen ehdotus voisi olla sopivampi.

16.04 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Mitä tulee tähän tuulivoimaesitykseen, niin kyllä me SDP:ssä olemme vakain tuumin ja harkiten tämänkaltaisia lausumia tänne esittäneet. Ideahan näissä on nimenomaan se, että hallituksella on velvollisuus kehittää sellaiset mallit tulevaisuudessa, joilla turvataan uusiutuvan energian, muun muassa tuulivoiman, toimintaedellytykset, ja mielestäni tämä itse sanoma, mikä tässä on sisällä, on yksiselitteinen ja tärkeä sinänsä.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Todettakoon myös, kuten tuossa jo kävi ilmi, että olemme tässä sitten itse mietinnön kanssa kyllä samaa mieltä emmekä jättäneet tähän juuri siksi vastalauseita, koska koimme, että oli tärkeää, että esityksemme huomioitiin.

Mutta, puhemies, ihan minä tässä lopuksi nyt vielä sanon, että ei tämä keskustelu mielestäni mitenkään turhaa ole, [Markku Rossi: Se jatkuu seuraavassa ponnessa!] vaikka valiokunnan puheenjohtaja viittasi siihen, että pitäisi puhua tästä jollakin tavalla erikaltaisesti. Nimittäin tässä nyt aivan lopussa tuli jälleen kerran tämä yksi tärkeä asia esille: hallituspuolueethan ovat sopineet niin, että mikäli nyt sitten tämä tuotto tästä ei jollakin tavalla muutu parempaan suuntaan, niin he ovat sitoutuneet ensi vuonna edelleen etsimään tätä edustaja Kallinkin mainitsemaa 10 miljoonan aukkoa. Ja tietenkin, jos nyt saa ennakoida — tämän keskustelun nähneenä ja tämän tällaisen tietynlaisen jojoliikkeen, että ensin annetaan laki ja sitten onneksi perutaan huonot esitykset — niin jotta voitaisiin välttyä siltä, että jälleen ensi syksynä tulee tämä hullu alarajan pakkonosto, joka sitten perutaan, kehoitaisin jo nyt, että kannattaa etukäteen sitten katsoa ja harkita. Tämä ihan vain sellaisena rakentavana toimena tähän keskustelun päätteeksi.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 96/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteistöverolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 133/2017 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 9/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 9/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

16.07 **Pia Viitanen sd:** Puhemies! Ymmärsin, että oikeastaan tämä kokonaisuus käsiteltiin jo edellisen yhteydessä, en ollut vain huomannut peruuttaa puheenvuoroani tässä yhteydessä.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Kyllä, oli mahdollista käsitellä myös edellisen asian yhteydessä, mutta on toki mahdollista pitää puheenvuoroja myös nyt.

16.07 **Markku Rossi kesk:** Herra puhemies! Minä sitä vastoin aion puhua juuri tässä kohtaa nyt kiinteistöveroasiasta, kun se tähän kohtaan liittyy — kaikki edellä olleet puheenvuorot menivät vähän kuin tuuleen. Nyt puhutaan sitten kiinteistöveron alaraja-asiasta, joka perustuu mietintöön, jonka valtiovarainvaliokunta hyväksyi.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

Herra puhemies! Tähän alkuun ehkä paljastus: SDP on monesti kertonut, mistä on tämä muutos sitten lähtenyt tähän hallituksen esitykseen täällä eduskunnassa, ja tästä sitä sulkaa varmaan monet hakevat hattuunsa.

Osaltani haluan lukea yhden kirjeen, jonka olen saanut 6.9. sähköpostitse tänä vuonna, ja tämän lähettäjänkin voin tässä sanoa: hän on Seppo Kaipainen Kuopion Nilsiästä. Hän kertoo näin: "Maanantaina oli taas kiinteistöveron ensimmäisen erän maksu. Se näkyy vain vuosi vuodelta kasvavan. Kuitenkin täällä maaseudulla kiinteistöjen arvo on jatkanut jo pitkään laskuaan. Kiinteistövero luotiin aikanaan korvaamaan katumaksua, joka koski vain taajamien asukkaita. Sitten se ulotettiin koskemaan myös haja-alueiden kiinteistöjä. Meillä täällä haja-alueella ei ole katuvaloja, ja kun nyt nuo tietkin ovat olleet jo jonkin aikaa alarvoisesti hoidettuja, niin katson, että maaseudun asukkaiden kiinteistöveroa on alennettava tai poistettava se kokonaan. Eihän se ole oikein, että joku pieneläkeläinen joutuu maksamaan kiinteistöveroa pienestä eläkkeestään ja joutuu valitsemaan tarpeellisten, jokapäiväisten elämiseen tarkoitettujen tarvikkeiden hankinnan ja kiinteistöveron maksun väliltä." Ja allekirjoituksena Seppo Kaipainen. — Minä ainakin kiitän häntä tästä kansalaispalautteesta, joka tuli minulle, ja osaltani otin sen myös keskustan valtiovarainvaliokuntaryhmän kanssa keskustelussa esille, ja siitä lähti tämä keskustelu myös sitten kiinteistöveron korotusten tarpeellisuudesta. Tätä keskustelua toki on käyty jokaisen veronkorotuksen yhteydessä, eikä se pääty varmasti tähänkään ratkaisuun, mutta ainakin osaltani voin sanoa, että tällä oli oma merkityksensä. Ja tässä mielessä haluan myös kiinteistöveron osalta todeta, että kansalaispalautteellakin voi olla vaikutusta.

Se, että tämä pystyttiin sitten ratkaisuna toteuttamaan, perustui juuri siihen näkökulmaan, että Sipilän hallituksen talouspolitiikka on omalta osaltaan ollut vauhdittamassa meidän talouskasvua, ja näin ollen on pystytty tekemään ratkaisuja niin, että ei tarvitse mennä tämänkaltaisiin kiinteistöveron lisäkorotuksiin.

Herra puhemies! Valtiovarainvaliokuntahan totesi sen, että kiinteistöveron alarajojen korotusesityksistä luovutaan ja samalla nykyiset alarajat säilytetään entisellään. Tämä on hyvä ratkaisu, joka toteutettiin täällä eduskunnassa, ja mielestäni se osoittaa myös parlamentarismia. Totta kai tässä toteutettiin myös hallituspuolueiden ja hallitusryhmien sisäistä ja välistä sekä hallituksen ja eduskunnan välistä normaalia keskustelua ja pelisääntöjä, ja näin ollen haettiin yksituumaisuus tälle ratkaisulle, jonka osaltaan hallitus myös sitten siunasi.

Herra puhemies! On erinomaisen tärkeää, että näyttää olevan niin, että kaikki eduskuntaryhmät ovat samaa mieltä kuin valtiovarainvaliokunta siitä, että nykyistä systemaattisempaa vaikutusten arviointia on tehtävä, nimenomaan arvostamisjärjestelmän osalta. Tuo uudistushanke, joka on parhaillaan työn alla, on tarkoitus saattaa voimaan niin, että sitä noudatetaan ja sovelletaan jo vuoden 2020 kiinteistöverotuksessa. Tällä hetkellähän rakennusten arvottamisessa ei oteta huomioon alueellisia eroja vaan rakennusten arvostaminen tapahtuu samojen arvojen mukaan koko maassa. Tässäkin suhteessa tuo lukemani kansalaispalaute osuu kyllä aivan oikeaan, koska on olemassa sellaisia kiinteistöjä eri puolilla maata, joidenka arvo on ihan jotain muuta, ja niiden tuottoa voidaan sitten arvioida eri lailla.

Kysymys on nimenomaan siitä, kuinka tästä järjestelmästä saadaan oikeudenmukaisempi ja hyväksyttävämpi myös kansalaisten keskuudessa. Siinä suhteessa erityisesti valtiovarainvaliokunnan työskentely on hyvä tämän käsittelyn pohjaksi.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

16.12 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Oikeastaan pyysin tämän puheenvuoron siksi, että jos pöytäkirjaa joskus luetaan tässä kohtaa ja vain ja ainoastaan tältä osin, niin haluan viitata siihen, että SDP:n näkemykset on kerrottu edellisessä asiakohdassa, joka koski varsinaisesti tuulivoiman kiinteistöveroja, mutta puhemiehistön päätöksellä nämä asiat yhdistettiin, ei suinkaan siten, että me puhujat olisimme välttämättä näitä asioita ehdoin tahdoin tai jostain syystä sekoittaneet keskenään.

Totean osaltani, että myös minusta on hyvin arvokasta ja tärkeää, että kansalaispalaute otetaan huomioon. Se on aina tärkeää, että ihmiset ottavat yhteyttä ja kansalaisia kuunnellaan ja palautetta myös kuunnellaan. Eilen, kun kävimme tätä keskustelua jo vähän ennakkoiden, täällä salissahan todettiin SDP:n taholta, että olimme jo melkein valmiit kiittämään keskustaa siitä, että tämä muutos alarajaan, sen pakkonostoon, tuli. Mutta sitten keskustakin täällä niin hyvin innokkaaseen sävyyn todisteli, että koska nämä verotuloarviot ovat nyt muuttuneet, niin sen vuoksi muutetaan tätä esitystä. Tietenkin se olisi ollut enemmän sellaista tietynlaisen omantunnon löytymistä, jos se olisi ollut tämä kansalaispalaute, minkä mielestäni edustaja Rossi hyvin nosti esiin. Arvostan sitä, että olette sitä osaltanne kuunnelleet. Eli myös siinä suhteessa iloitsen lopputuloksesta, että niin moni kansalainen on meihin kaikkiin varmasti yhteyttä tässä asiassa ottanut — ainakin itselleni on todella paljon sieltä Pirkanmaan ja Tampereen suunnastakin näitä kysymyksiä tullut ylipäättään verotuksesta ja sen rakenteesta ja sen oikeudenmukaisuudesta kaikinensa — ja siksi on tietenkin hyvä aina nähdä, että näitä viestejä myös kuunnellaan.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Totean tähän tekniseen puoleen, että puhemiesneuvosto tosiaan päätti, että on mahdollista, että kun käsittelemme asiaa 2), käsittelemme myöskin asiaa 3). Se on siltä osin ihan selvä.

16.14 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Tosiaan tätä asiaa käsiteltiin jo edellisen pykälän osalta varsin laajasti. Tässä nyt ei ole hirveästi enää aiheellista palata näihin varsinaisiin aiheisiin, mutta ihan hyvä, että edustaja Rossi tosiaan toi esille, että kansalaispalautteellakin on toisinaan ainakin jonkin verran merkitystä meidän kansanedustajien ja hallituksenkin päätöksentekoon, vaikka sitä toisinaan vähätelläänkin sillä, että hallitus toimii hallitusohjelman mukaan. Mutta kyllä minä uskon, että me kaikki päättäjät, kun me oikein rehdisti asiaa pohdimme, voimme joskus havaita omassa toiminnassamme puutteita, varsinkin jos se meille ulkoapäin osoitetaan. Tämä päätös kiinteistöveron alarajojen nostosta, se esitys, oli alun perin hieman harkitsematon hallitukselta, mutta onneksi hallitus nyt kuitenkin perui päätöksen. Siitä varmasti kansalaiset sitten kiittävät. Siihen nyt en ota kantaa, kenen esitys oli lopulta se, joka valtiovarainvaliokunnan mietintöön päätyi, mutta pääasia, että ratkaisu oli oikea. Varmasti kaikilla, jotka tätä asiaa ovat julkisuudessa pitäneet esillä tai ovat ottaneet kansanedustajiin yhteyttä, on ollut oma vaikutuksensa. Kaikella tällä on ollut oma vaikutuksensa. Pääasia, että päätös on nyt kansalaisten kannalta oikea ja oikeudenmukainen.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 133/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain ja jätelain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 84/2017 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 11/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 11/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

16.16 Ari Torniainen kesk: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan ympäristönsuojelulakia ja jätelakia muutettavaksi siten, että valvontaviranomaisten oikeutta periä kustannuksia vastaavasti maksuja suorittamistaan valvontatoimenpiteistä laajennettaisiin ja että ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan maksullisuus ulotetaan koskemaan pilaantuneen maaperän kunnostamistoimenpiteiden valvontaa.

Ympäristövaliokunnassa kun tätä asiaa käsiteltiin, ympäristövaliokunta päätyi yksimieliseen mietintöön, mikä on hyvä asia, että ollaan yksimielisiä tästä. Itseäni kaikkein eniten keskustelutti tässä asiassa se — ja myöskin koko valiokunta oli samaa mieltä — että nimenomaan haitan aiheuttajan tulee aina maksaa kustannukset, ja monta kertaa näissä ympäristövahinkoasioissa on vaikea hakea sitä, kuka on se aiheuttaja, ja se prosessi löytää se syyllinen kestää monta kertaa hieman liian kauan. Mutta lähtökohdan tulee olla, että nimenomaan aiheuttaja maksaa kustannukset, ei maanomistaja. Monta kertaa ne ovat sellaisia tilanteita, että yksityisen maalle ilmaantuu roskakasoja, jotka sitten tulee poistaa, ja monta kertaa aivan turhaan sille maanomistajalle tulee kustannuksia siitä. Aiheuttajan tulee maksaa kustannukset.

Toinen asia on se, että kun tätä lakia nytten viedään eteenpäin, niin pitäydytään siinä tosiasiasa ja siinä seikassa, että maksujen tulee olla kohtuullisia. Nimenomaan maksujen kohtuullisuuden tulee olla lähtökohtana.

16.18 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa puhemies! Todellakin valtion pitkäaikainen periaatehan on, tai sitä kohti on pyritty aktiivisesti, että aiheuttaja maksaa aina laskun siitä, minkä on aiheuttanut. Kuten edustaja Torniainen puheenvuorossaan totesi, nämä ympäristöasiat ovat viime aikoina olleet rajusti esillä. Kokemuksesta tiedän: Esimerkiksi kotimaakunnassani Pohjois-Karjalassa on keskitetty maakunnallinen jätehuolto. Se on väijäämättä nostanut taksoja, ja ikävä kyllä se on heijastunut sitten myös siihen, että jonkun verran näitä niin sanottuja yksityisiä kaatopaikkoja tuolta metsistä löytyy. Ja se on kyllä aivan väärä peruste, jos maanomistaja joutuisi maksamaan siitä aiheutuvat laskut. Totta kai se on myös lainvastainen toimenpide, jos joku sellaisen tekee, mutta todellakin olkoot nämä erilaiset tarkastusmaksut kuitenkin kohtuullisia, ettei mennä kohtuuttomuuksiin. Sitten toinen asia on se, että kun näitä tällaisia maksuja sitten laskutetaan, niin aiheuttaja hoitaa sen, eikä niin, että maanomistaja joutuu siinä vastuuseen syyttä suotta.

16.19 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Todellakin tämä lakiesitys hyväksyttiin valiokunnassa yksimielisesti, ja ihan oikein täällä korostettiin nimenomaan tätä aiheuttaja mak-

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

saa -periaatetta, minkä pitäisi olla kaikessa ympäristölainsäädännössä olemassa, koska sillä tavalla saadaan sitten ikään kuin hintalappu sille ongelmalle, mitä aiheutetaan, ja meidän tunnemme sen, että euro on aika hyvä konsultti. Missään tapauksessa ei voi olla sellainen tilanne, että haitan aiheuttaja ikään kuin pääsee vain sivusta seuraamaan sitä haittaa, mitä on aiheuttanut. Kohtuullisuus on varmasti myös hyvä vaatimus, mutta samalla myöskin sen hinnan siitä saastuttamisesta pitää olla sellainen, että se tuntuu sille, joka sen haitan aiheuttaa. Myöskin tätä taustaa vasten tätä kohtuullisuutta on tarkasteltava.

Myöskin jätteen lajittelu on hyvä muistaa silloin, kun itse haluaa kohtuullistaa näitä kustannuksia, mitkä aiheutuvat. Mitkään seikat eivät voi oikeuttaa sitä, että tehdään omia kaatopaikkoja. Siitä täytyy todella päästä eroon, ja jos tällaiseen on taipumusta, niin silloin näitten seuraamusten pitää olla riittäviä.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 84/2017 vp sisältyvien 1.-2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain ja rakennusten energiatodistustietojärjestelmästä annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 86/2017 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 12/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 12/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

16.21 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Halusin käyttää tässä puheenvuoron, koska asia on minulle pitkältä ajalta tuttu ja sillä tavalla lähellä sydäntä, että aikanaan ministerinä toimiessani tuli Omakotiliiton hyvin arvokas kansalaisaloite omakotitaloja koskevasta energiatodistuksesta, sen kehittamisestä ja parantamisesta, koska — ymmärrän — hyvin oikeutetusti moni kansalainen ja omakotiasuja näki ja näkee edelleen tilanteen sellaisena, että itse todistuksesta ja sen vaikeaselkoisuudesta ja muusta on enemmän haittaa kuin todellisia, sinänsä tarkoituspäältä hyviä hyötyjä, mitä sillä tavoitellaan. Mielestäni se oli ihan oikea ja tärkeä asia, että tämä kansalaisaloite silloin tuli, ja tuolloinhan ministerinä halusin ottaa sellaista kantaa, että jos joskus on jotain säädetty mutta on koettu, että parantamisen varaa on, niin silloin voi lähteä myös parantamaan. Halusin ottaa vähän koppia siitä ja tein aloitteen, että mikäli eduskunta niin haluaa, olen valmis toimimaan sen puolesta, että ensinnäkin Euroopan unionissa tätä direktiiviä näin normien purun hengessä, puhemies, muutettaisiin siten, että Suomessa voitaisiin palata sille linjalle, mikä Suomella aikanaan oli — oliko se vuonna 98, kun tämä direktiivi ensimmäistä kertaa laadittiin. Suomi silloin halusi, että energiatodistukset olisivat pientaloille vapaaehtoisia. Pitkään pyrimme siihen, kunnes sitten EU:sta tuli senkaltaista säätelyä, että tähän oli pakko mennä. Mutta

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

koska myös EU:ssa on ollut tämä norminpurkuhenki, niin mielestäni siihen sopisi erinomaisesti se, että Suomi vahvasti ajaisi nyt sitä, että Suomella olisi mahdollisuus tämä vapaaehtoinen energiatodistus saada voimaan vanhojen pientalojen osalta. Ja tällöin, puhemies... [Puhemies koputtaa] — Tulen hetkeksi sinne, saan tämän...

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Puheenvuoroa voi jatkaa puhujapöytästä. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Tällöin jo, puhemies, silloiselta komissaarilta tuli kirjeeseeni vastaus, että kyllä tätä RE-FIT-hanketta EU:ssa on vireillä ja seuraavassa listauksessa sitten katsomme ja palaamme asiaan. Ikään kuin sellaista tietynlaista myötäkarvaakin sieltä jo tuli. Asia on sen jälkeen jäänyt seuraavan hallituksen haltuun, ja minusta edelleen, puhemies, olisi hyvin tärkeää kysyä, missä tämän asian kanssa mennään. Minusta se on erinomaisen tärkeää, koska koko eduskuntahan silloin yhtyi tähän ajatukseen. Se oli koko eduskunnan tahto ympäristövaliokunnan käsittelyn jälkeen, että näin kävisi, ja siksi haluaisin, että nykyhallituksella ja ministerillä olisi myös tätä intoa, koska tiedän, että siellähän koko ajan tämä kyseinenkin direktiivi elää ja Suomi pystyy siihen vaikuttamaan. Siksi olen pitänyt tätä tärkeänä.

Ja meidän näimme täällä viime syksynä varsin kummallisen näytelmän, puhemies, sen suhteen, että kun nyt Suomessa alettiin puhua ja on puhuttu pitkään, itse asiassa useita vuosia, ikään kuin turhan normiston purkamisesta myös kotimaassa, niin kun puhutaan näin, niin sitten tapahtui niin, että hallitus jostain kumman syystä ei suinkaan liikkunut siihen suuntaan, että vanhojen omakotitalojen osalta tulisi vapaaehtoinen energiatodistus, vaan kävikin päinvastoin, että pistettiin jo autotallitkin energiatodistuksen piiriin. Tätä me kyllä kovasti hämmästelimme SDP:ssä, että miksi tähän suuntaan liikuttiin, koska nythän olisi ollut oikea aika tietenkin puuttua siellä EU:n suunnassa siihen, että onko tämä direktiivi kuitenkin sellainen, jota pitää mielestämme muuttaa.

Puhemies! En tässä yhteydessä halua muuta kuin ikään kuin kuitata viestini hallitukselle sen, että edelleen tämä asia on minusta ajankohtainen ja edelleen myös kansallisessa todistuksessa on kehittämisen varaa. Tuolloinhan eduskunta teki myös toisen ponnen, jossa se edellytti, että kansallista lainsäädäntöä korjataan tehokkaammaksi, sanotaanko, läpinäkyvämmäksi, ymmärrettävämmäksi ja sillä tavalla myös näitä hankalia kertoimia, jotka eivät aina anna ihan todellista kuvaa, muutetaan — ja olen vähän saanut sellaista käsitystä, että vielä tämä ei ole suinkaan sellaisessa vaiheessa kuin pitäisi. Omakotiliitolta esimerkiksi olen kuullut terveisiä, että vielä tarvitsisi paljon toimia tehdä, jotta tähän tavoitteeseen päästäisiin, ja haluan myös sitä tässä puheenvuorossa korostaa.

16.27 Martti Mölsä si: Arvoisa puhemies! Aluksi vanha sanonta: "Missä EU, siellä ongelma." Jälleen energiatodistuslainsäädäntö joudutaan muuttamaan. Tämäkin muutos johdetaan EU:sta. Komissio katsoo, että Suomi sallii liikaa poikkeuksia eli helpotuksia kansallisella tasolla. Nyt energiatodistusten piiriin lisätään kasvihuoneet ja väestönsuojat. Loma-asunnot ja puolustushallinnon käytössä olevat rakennukset olisivat edelleen todistuksista vapaat.

Edellä todetuille muutoksille emme mahda mitään. Mutta mitä tulee tähän lakiehdotukseen — näihin terminologisiin muutoksiin, joilla parannetaan ymmärrettävyyttä — niin mielestäni siinä mennään hieman metsään, kun käsite "laskennallinen kokonaisenergiankulutus" muutetaan muotoon "vakioituun käyttöön perustuva kulutus". Tämä johdattelee

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

ajatukset liian lähelle termiä "toteutunut energiankulutus", joka erikseen tietenkin joudutaan ilmoittamaan ja antamaan energiatodistuksessa.

Mitä tulee tässä aikaisemmin edustaja Viitasen toteamaan, niin hänen piti ministeriaikanaan hoitaa välittömästi tämä. Lupasitte silloin, että kansalaisaloitteen pohjalta te hoidatte välittömästi tämän asian kuntoon, että omakotitalot tulisivat tähän vapaaehtoisesti. Miksi ette hoitanut asiaa silloin? Nyt te arvostelette taas, mutta jätitte asian hoitamatta.

16.28 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minulla oli silloin kyllä aika vahva vuoropuhelu eduskunnan kanssa, ja uskon, että ainakin ne edustajat, jotka seurasivat tilannetta, tiesivät koko ajan, missä mennään, ja ympäristövaliokunnassakin kävin kuultavana asian suhteen. Sen ajan, minkä olin siinä ministerinä tämän kansalaisaloitteen jälkeen, käytin aktiivisesti EU:hun kirjelmöiden saaden sieltä vastauksen, jossa viitattiin tulevaan aikaan, ja siinä välillä hallitus vaihtui. Ja nyt sitten tämä tuleva aika, jolloin sitten tähän direktiivin evaluointiin ja muuhun siellä EU:ssa ollaan puututtu, ei ole ollut enää minun vastuullani. Minä en voi koko EU:n aikataulua muuttaa, mutta pystyn kyllä sen asenteen ottamaan — toisin kuin tässä edustaja Mölsä edellä, kun pitää sanoa, että kyllä vain tämä johtuu EU:sta ja mitään ei ole tehtävissä — että kyllä on ainakin oltava aktiivisuutta ja on yritettävä. Silloin, arvoisa puhemies — voitte lukea koska tahansa pöytäkirjoista — nimenomaan sanoin eduskunnan edessä, että ei ole selvää, että tuosta vain sormia napsautamalla EU suostuu vaatimuksiimme, mutta yrittänyttä ei laiteta. Aina pitää yrittää.

Myös kotimaisen lainsäädännön valmistelun käynnistin. Perustin työryhmän, jossa muun muassa Omakotiliitto oli edustajana, [Puhemies koputtaa] ja linjasin jatkotyön nimenomaan näiden mallien pohjalta seuraavalle hallitukselle pohjaksi.

16.29 Ari Torniainen kesk: Arvoisa puhemies! Olen edustaja Viitasen kanssa siitä samaa mieltä, että aina kannattaa ja pitää yrittää myöskin vaikuttaa EU:hun, ettei EU säätäisi meille tiettyjä pakotteita tänne Suomeen. Tämäkin lakiesitys, mikä meillä nyt on, tulee siitä, että Euroopan komissio on antanut Suomelle virallisen huomautuksen rakennusten energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanosta. Elikkä nyt täytetään sitä, mitä EU:sta on meiltä vaadittu, elikkä kasvihuoneiden, väestönsuojien ja eräiden muiden rakennusten ehdotetaan tulevan energiatodistusmenettelyn piiriin. Käytännössä tämä ei kuitenkaan vaikuta meillä juuri ollenkaan, koska kasvihuoneet voidaan katsoa muunlaisiksi rakennuksiksi ja ne eivät tarvitse sitten niitä energiatodistuksia. Samoin myöskin pääosin meillä väestönsuojat, kun ne ovat esimerkiksi kerrostaloissa, ovat energiatodistuksen piirissä jo nyt tällä hetkellä. Itse olen kyllä samaa mieltä siitä, että meillä tulisi myöskin vanhat asuinrakennukset, asuintalot saada sellaisiksi, etteivät ne olisi energiatodistuksen piirissä. Sitä tulisi varmaan meidän kaikkien viedä myöskin suomalaisten meppien tietoisuuteen, että he siellä EU:ssa ajaisivat tätä asiaa. Itse olen samaa mieltä.

Sitten mitä tulee itse energiatodistukseen, olen sitä mieltä, että sitä tulisi edelleen kehittää, että siitä saisi enemmän tietoa kuin mitä tänä päivänä siitä saa. Esimerkiksi kun energiatodistukseen määritellään E-luku, niin meillä energiatodistus on voimassa kymmenen vuotta ja sinä aikana tulee jo käytännössä kolme erilaista laskentatapaa sille E-luvulle, jolloin ei pysty enää katsomaan, mikä on se oikea ja todellinen siinä. Että pitäisi myöskin katsoa, mitä ovat ne todelliset kulutukset siellä rakennuksissa, miten ne on rakennettu — ei pelkästään sitä teoreettista lukua, niin kuin tähän asti pääosin on katsottu. Itse kylläkin, jos

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

lähtisin ostamaan omakotitaloa, [Puhemies koputtaa] katsoisin, miten se on rakennettu, minkälaisilla piirustuksilla ja miten sitä käytetään.

16.31 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä nyt esillä oleva hallituksen esitys ja siitä tullut ympäristövaliokunnan mietintö osoittavat sen kyllä, että tämä energiatodistushomma ei mielestäni kaikilta osin ole järkevä. Se, että sinne tulee nyt lisää kasvi-huoneet ja väestönsuojat, ei varmaan tämän maailman juoksussa paljon yhtään minnekään päin heitä näitä asioita, ei parempaan eikä huonompaan suuntaan. Turhaa byrokratiaa luodaan, tietysti se on tässä se suurin ajatus ehkä.

Todellakin minun mielestäni vanhojen omakotitalojen energiatodistukset ovat kanssa ihan turhanaikaisia, koska kuitenkinhan on asia niin, että merkitystähän on vain sillä, miten paljon se vanha omakotitalo energiaa oikeasti kuluttaa. Sähkön kulutus on maailman helpoin asia mitata, saa vuosittain sähköyhtiöltä raportin kilowatin tarkkuudella, paljonko on sähköä mennyt, ja sitten tietää, lämmittääkö puulla vai maalämmöllä vai millä, sieltä myös kustannukset.

Minusta Euroopan unioninkin olisi kyllä hyvä joskus pysähtyä miettimään, mitä ne oikeat asiat ovat, ja tällainen turha teoretisointi jättää pois. Murheellisena olen seurannut vain tämän Euroopan unionin tekemisiä ja meidän suomalaisten tekemisiä tässä maankäyttödirektiiviasiassa ja samoin myös uusiutuvan energian direktiiviasiassa. Siellä kyllä ne palkitaan, jotka ovat metsänsä jo hakanneet ja kivihiiltä käyttävät, ja niitä rangaistaan, joilla uusiutuva metsä kasvaa hurjaa vauhtia. Kun tällä tavalla asioita hoidetaan yleensä Euroopassa, niin ei siinä kyllä luottamus tällaisista yhteistä hyvää kohtaan paljon kasva, kun niitä, jotka tekevät asiansa hyvin, rangaistaan ja ne, jotka niin sanotusti ovat pelinsä jo pelanneet ja metsänsä esimerkiksi tässä tapauksessa nurin hakanneet, palkitaan. Kun tällä keinoin asioita hoidetaan, niin kyllä siinä pikkuhiljaa jonain päivänä jäsenmaillekin tulee mieleen, että onko tässä mitään järkeä.

16.33 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Periaatteiltaan kaksi edellistä puheenvuoroa olivat minusta tärkeitä siksi, koska ne antoivat vahvistusta sille samalle ajatukselle, mikä minulla on, että edelleen kannattaa EU:hun vaikuttaa ja että toisaalta sisällöllisesti tämä asia ei kerta kaikkiaan ole vielä kunnossa. Mielestäni olisi hyvin viisasta kuunnella tässä kansallisen mallin valmistelussa nyt esimerkiksi sitä Omakotiliittoa, koska siellä on paljon asiantuntemusta ja tietämystä ja taitamusta, ja muutenkin kansalaisaloitteen hengessä minusta on hyvä näissä asioissa edetä.

Eli asiat eivät ole vielä kunnossa, ja siksi myös pidän näitä edellisiä puheenvuoroja hyvin tärkeinä, puhemies, koska te tulette hallituspuolueesta ja, kuinka ollakaan, ministeri Tiilikainen on nyt näiden asioiden päällä, joten kerrottehan nämä terveiset myös hänelle, sekä sen EU:n suhteen että tämän energiatodistuksen sisällön suhteen, koska nyt olisi mahdollisuus todellakin toimia. Minä olen sitä seurannut jonkin verran, että siellä on erilaisia luonnoksia lausunnoilla ja muita, mutta siinä vaiheessa, kun sitten — toivottavasti pian — nämä korjausehdotukset tuodaan, toivon, että siinä sitten huomioidaan myös tämä palaute vahvasti.

16.34 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Kun tämä asia edellisen kerran oli täällä eduskunnassa käsittelyssä — jolloin siis lisättiin muun muassa nämä nyt esille tulleet autotallit energiatodistusmenettelyn piiriin — silloin sosiaalidemokraatit jättivät vastalauseen, jossa

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

todettiin, että Suomen pitää olla aktiivinen ja selvittää, milloin tätä asiaa käsitellään Euroopan unionin tasolla sillä tavalla, että siihen näitä muutoksia voidaan aikaansaada.

Mutta kiinnittäisin huomiota siihen, että tässähän on kysymys siitä, että komissio tekee omaa työtään tällä hetkellä. Komission tehtävänä on valvoa, että jäsenmaissa viedään kansalliseen lainsäädäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston yhdessä hyväksymä lainsäädäntö. En malta olla tässä sanomatta sitä, että Suomen pitäisi olla entistä aktiivisempi silloin, kun lainsäädäntöä tehdään. Tämä tarkoittaa aktiivisuutta ministerineuvostossa ja aktiivisuutta Euroopan parlamentissa, koska molemmissa lainsäädäntöä tehdään.

Suomella on joskus sellainen asenne ollut, kun esimerkiksi energiatehokkuudesta Euroopan tasolla päätetään, että meillä on kaikki hyvin, mitään ei tarvitse tehdä. Tämä ei edesauta sitä, että me löytäisimme meille mielekkäitä ja järkeviä tapoja sisällyttäväksi tänne eurooppalaiseen yhteiseen lainsäädäntöön. Kukaan ei niitä meidän puolestamme tee, jos me emme niitä itse aktiivisesti sinne esitä, joten kyllä meidän täytyy katsoa myös peiliin silloin, kun moitimme komissiota siitä, että se suorittaa omia tehtäviään.

16.36 Ari Torniainen kesk: Arvoisa puhemies! On hyvä kuulla, että me olemme tässä salissa nyt, ketkä ovat vielä täällä paikalla, samaa mieltä siitä, että Suomen tulee aktiivisesti vaikuttaa myöskin EU:ssa tapahtuvaan päätöksentekoon ja viedä niitä viestejä, nimenomaan myöskin meidän mepeille, miten täällä Suomessa toimitaan. Me olemme hyvin erilaisessa tilanteessa kuin esimerkiksi Keski-Euroopassa, vaikkapa ilmasto-olosuhteiden takia, nimenomaan asuntotuotannossa ja rakentamisessa ja myöskin asumisessa.

Edustaja Viitanen totesi, että Omakotiliitolla on erittäin hyviä näkemyksiä energiatodistukseen liittyvissä asioissa. Olen ihan samaa mieltä siitä asiasta, ja aivan varmasti myöskin ministeri Tiilikainen on tietoinen näistä asioista. Kun sitten kehitetään tätä energiatodistustajärjestelmää meillä, se on hyvä asia, että siinä otettaisiin myöskin digitalisaatio huomioon, sillä tulevaisuudessa nimenomaan älylaitteiden ja älykkään sähköverkköjärjestelmän kehittyminen mahdollistaa meillä kysyntäjoustoon perustuvien ratkaisujen yleistymisen ja niin poispäin. Mutta ei pelkästään se, mitä se tulevaisuudessa on, vaan myöskin mitä rakennukset ovat tänä päivänä, tulee huomioida. Energiatodistushan sisältää myös säästösuosituksia, joiden avulla rakennuksen energiatehokkuutta voi parantaa. Se on hyvä asia. Itse toivon, että energiatodistus ei ole liian monimutkainen asia vaan siinä annetaan nimenomaan käytännönläheistä tietoa niille asukkaille, jotka sitä tarvitsevat. Tosiasiahan on, että energiatodistusta tarvitaan ainoastaan siinä vaiheessa, jos asuntoa lähtee myymään tai vuokraamaan. Sekin on huomattava. Ja kyllä, niin kuin sanoin, silloin kun ostaja lähtee sitä asuntoa tai taloa hankkimaan, hän tarvitsee nimenomaan tietoa, mitä se asunto sisältää, miten sitä käytetään ja mitkä ovat [Puhemies koputtaa] sen kulutukset. Se on tärkeintä.

16.38 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Vielä tästä energiatodistuksesta se, että varmaan oma merkityksensä silläkin on, mutta kun katsoo tätä tapaa, millä se on Suomessa toteutettu ja mihin Euroopan unioni meitä velvoittaa, olisin suonut kyllä siinä olevan vähän enemmän maalaisjärkeä, koska todellakin se palvelee tällaisia teoreettisia lukuja eikä sitten kuvaa esimerkiksi vanhojen omakotitalojen osalta todellista tilannetta. Siinä on sinänsä aivan valtava ristiriita, se on ihan kamala ristiriita.

Mitä Omakotiliitto on tästä asiasta lausunut? Olen samaa mieltä, että siellä on järkeviä sanoja, mutta kun katsoo sitten tätä eurooppalaista päätöksentekoa muutenkin, niin kyllä välillä tulee mieleen, että olisiko meillä ihan oikeasti, sanotaan vaikka uusiutuvan energian

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

tapauksissa, syytä käydä vähän syvempää keskustelua siitä, että vihdoinkin ja viimein pääsimme jonain päivänä sille tasolle, että Euroopan unionissa käsiteltäisiin vain isoja, isoja asioita ja tällaiset pienet nippelijutut, esimerkiksi energiatodistushomma, jäisivät ihan taka-alalle.

Katsokaapa, mikä meidän tämän päivän rakennusten ongelma tässä maassa on. Eilispäivänä saimme lehdistä lukea, että Jätkäsaareen rakennettavissa uusissa taloissa on nyt jo vesivahinkoja. Onko sitten huolimaton työ, väärät materiaalit vai mikä siinä on se syy ollut, mutta joka tapauksessa sutta ja sekundaa syntyy ja me kiistelemme täällä, onko joku energiatodistus ajan tasalla vaiko ei [Pia Viitanen välihuuto] — anteeksi, keskustelemme, kiitoksia edustaja Viitanen, me siitä keskustelemme täällä — ja tosiasiaa ne ongelmat ovat jossakin ihan muualla. Alkaa olla puolet koulutaloista homeessa ja jotakin muuta ongelmaa lapsille tulee, kun käyvät koulua, joten eiköhän tässä olisi pikkuhiljaa aika tulla järkiinsä Euroopan unionissakin, että saataisiin ihan oikeita asioita päätettyä ja lopetettaisiin tällainen turhanaikainen byrokratian viljely, joka ei varmasti johda mihinkään muuhun kuin kasvaviin kustannuksiin.

16.41 Martti Mölsä si: Arvoisa puhemies! Alun perin energiatehokkuusdirektiivistä lähdettiin johtamaan tätä energiatodistustilakia, ja tietenkin tarkoitus oli hyvä silloin. Vertailtavuus oli kautta Suomen sellainen, että otettiin Helsinki tai Utsjoki, niin aina ainakin tiedettiin, kuinka paljon se omakotitalo kuluttaa energiaa, ja siitä pystyttiin päättämään tehokkuus, ja sitten siitä johdettiin myös korjaustoimenpiteitä ja ymmärrettiin sitten, että niillä tullaan saavuttamaan jotain.

Mutta lakia muutettiin 2013, ja silloin tulivat mukaan nämä muutokertoimet, eli puhuttiin poliittisesta ohjauksesta, ja se vei tämän lain tarkoituksen siihen suuntaan, että enää vertailtavuutta ei ole, ja sitten ovat ne myöhemmät muutokset, koko ajan muutetaan lakeja ja tehdään muutoksia, ja ne johtavat siihen, että näitä ei voida enää tasapuolisesti verrata. Siinä on tämä tämänhetkinen ongelma, ja tällä on romutettu koko hyvä ajatus, mitä alun perin on ollut.

Eli sitten tämä lopputulos tässä on, että EU:sta meitä ohjaillaan ja tällä energiatodistuksella nyt ei enää oikeastaan ole mitään merkitystä.

16.41 Pia Viitanen sd: Itse asiassa en sitä lähde tässä käymään kovin pitkälti läpi, mutta kannattaa jossain vaiheessa tutustua juuri siihen mielenkiintoiseen historiaan, mikä lähtee EU:sta ja näiden direktiivien vaatimuksista ja aikanaan Suomen vaateista niissä. Kuten jo kerroin, silloin ihan lähtömetreillä Suomi pitkään yritti saada näitä vanhoja omakotitaloja vapaaehtoiseksi, ennen pitkää hävisi sen taistelun ja ne tulivat. Välillä sitten direktiiviä jopa muutettiin: siinä ei ollut alun perin esimerkiksi tätä muutokerrointa, joka nyt on mielestäni ihan juuri se ongelma. [Martti Mölsän välihuuto] — Me emme muuten aja. Tarkistin senkin aikanaan, miten se tuli. Eduskunta muuten ei antanut silloin siitä edes kovin risiiriitaisia terveisiä ministerille, ja muistaakseni taisi olla Pekkarinen, joka silloin kävi kuitaamassa aikanaan Euroopan unionin ministerineuvostossa tämän muutoksen siihen direktiiviin, joka ikään kuin edellytti näitä muutokertoimia.

Kuten sanottu, tässä on pitkä ja mielenkiintoinen historia, siihen kannattaa tutustua, mutta mielestäni nimenomaan, koska ei se syy ole mihinkään kadonnut, miksi Suomi silloin näin halusi alkuperäisessä tavoitteessaan, niin koska EU nyt kuitenkin höllentää itse monessa asiassa käytäntöjään ja puhuu REFIT-hengestä ja normien purusta ja muusta, sik-

Pöytäkirja PTK 106/2017 vp

si jos koska nämä viimeisimmät muutama vuosi olisivat olleet se paikka, milloin olisi pitänyt EU:hun vaikuttaa, jotta nämä direktiivit muuttuisivat. Siksi mielestäni — korostan edelleen sitä — periksi ei tulisi antaa, ja siksi aina on uskottava siihen, että vaikka reitti voisi olla pitkä, hankala ja monimutkainen, niin siitä huolimatta jaksaisimme yrittää myös näitä reittejä.

16.43 Ari Torniainen kesk: Arvoisa puhemies! Haluan painottaa sitä vielä tähän keskustelun lopuksi, että tämä ympäristövaliokunnan mietintö on yksimielinen nimenomaan tähän hallituksen esitykseen, että tällä tavalla tulee edetä, tämä lakiesitys viedä eteenpäin.

Mutta haluan puuttua siihen, minkä erinomaisen asian otti edustaja Hoskonen esille nimenomaan: kun me puhumme ja laadimme energiatodistuksia, niin ovatko ne aivan välttämättömiä sitten, mitä niistä nyt tänä päivänä saa sitä tietoa. Omasta mielestäni niiden tulisi olla informatiivisempia, nimenomaan siihen käyttäjälähtöisyyteen perustuvia tietoja siinä. Meillä on varmasti rakennuksissa nimenomaan paljon muitakin isompia ongelmia kuin se energiatodistus itsessään. Nimenomaan sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi rakennuksissa, mihin edustaja Hoskonen viittasi, tulisi käyttää enemmän aikaa, että niistä päästään eroon, että asunnot, talot, oppilaitokset ynnä muut ovat terveellisiä olla ja työskennellä. Se olisi tärkeä asia myöskin tulevaisuudessa.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 86/2017 vp sisältyvien 1.-2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

6. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on torstaina 19.10.2017 klo 16.00. Täysistunto lopetetaan klo 16.45.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen